Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

49 йил чиқиши, № 64 (13.624).
17 МАРТ 1967 йил
ЖУМА
Баҳоси 2 тийин.

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Тодор Живков ва у билан бирга келган Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг биринчи ўринбосари ўртоқ Живко Живков ҳамда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раисининг ўринбосари ўртоқ Пано Цолов Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан, 13-15 мартда дўстлик визити билан Москвада бўлишди.

КПСС Марказий Комитетида Т. Живков, Ж. Живков ва Т. Цолов ўртоқлар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Ю. В. Андропов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раисининг ўринбосари, СССР госплани раиси ўртоқ Н. К. Байбаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раисининг ўринбосари ўртоқ М. А. Лесечко ва КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри ўртоқ А. А. Громико билан суҳбатлар ўтказдилар.

Суҳбатларда Болгария Халқ Республикасининг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси ўртоқ С. Караджов ҳам қатнашди.

Суҳбатлар вақтида КПСС ва Болгария Компартиясининг раҳбарлари Совет—Болгария муносабатларини янада ривожлантириш масалаларини муҳокама қилишди. Улар КПСС билан Болгария Коммунистик партияси ўртасида, Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида қардошларча дўстлик муттасил ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораётганлигини қайд қилдилар.

КПСС ва Болгария Компартияси раҳбарлари СССР билан Болгария Халқ Республикасининг муносабатларини бундан буён ҳам мустаҳкамлай беришга интилиб, шунингдек 1948 йилги Совет—Болгария Шартномасининг амал қилиш муддати тугаши яқинлашиб келаётганлигини эътиборга олиб, дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида ҳар иккала мамлакатнинг коммунистик ва социалистик қурилишда ҳамда Совет—Болгария ҳамкорлигида эришган тажриба ва натижаларини, шунингдек Европада ва бутун дунёда рўй берган ўзгаришларни ҳисобга оладиган янги шартномани бу йил тузиш мақсадга мувофиқ бўлади, деб бир фикрга келдилар.

Суҳбатлар вақтида актуал халқаро масалалар устида фикрлашиб олинди. Томонлар халқаро вазиятга ва жаҳон коммунистик ҳаракатидаги аҳволга баҳо беришдаги тўла бирликни қайд қилдилар. Улар АҚШ империализмининг Вьетнамдаги агрессияси кенгайиб бораётганлиги муносабати билан ўзларининг катта ташвишга тушаётганликларини изҳор қилдилар. Вьетнам халқининг ватан озодлиги ва мустақиллиги учун олиб бораётган қаҳрамонона кураши билан ўзларининг бирдамликларини ҳамда бу ҳаққоний курашда унга ёрдам ва мадад беришни давом эттиришга маҳкам бел боғлаганликларини яна бир марта уқтириб ўтдилар.

Ҳар иккала томон Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Бухарест Декларациясида ва Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг кенгашида ифодаланган йўлга мувофиқ, Европа хавфсизлигини таъминлашга қаратилган куч ва ғайрат сарфлашда ўзларининг якдил эканликларини қайд қилдилар. КПСС ва Болгария Компартиясининг раҳбарлари социалистик мамлакатлар, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигини ҳамда жипслигини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари ва қардош партиялар биргаликда ишлаб чиққан ҳужжатлар асосида мустаҳкамлашни ўзларининг вазифалари деб ҳисоблайдилар.

Учрашувлар ва суҳбатлар қардошларча дўстлик, самимийлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

ДЕМОКРАТИЯМИЗ ТАНТАНАСИ

1967 йил 12 март якшанба куни Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Ўзбекистон, Қозоғистон, Молдавия, Латвия, Тожикистон ва Туркманистон иттифоқдош республикаларида Олий Советларга депутатлар сайланди.

Ҳамма жойда овоз бериш маҳаллий вақт билан эрталаб соат 6 да бошланиб кечаси соат 10 да тамомланди.

Сайлов сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати ғоят жўш урган вазиятда, КПСС XXIII съездининг қарорларини амалга ошириш учун, Улуғ Октябрь 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ кураши белгиси остида ўтди.

Сайлов якунлари коммунистлар билан партиясизлар блоки яна бир порлоқ ғалаба қозонганлигини яққол кўрсатиб турибди. Сайлов социалистик демократия тантанасининг, меҳнаткашлар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагида жипслашганлиги ва бирлигининг далили бўлди. Сайловчилар халқ номзодлари учун овоз бериш билан коммунистик қурилишда янги муваффақиятлар учун, Ватан қудратини янада мустаҳкамлаш учун овоз беришди.

РСФСР Олий Совети депутатларини сайлашда 81.445.729 киши ёки рўйхатга олинган ҳамма сайловчиларнинг 99,95 проценти қатнашди. Барча сайлов округларида сайловда қатнашган сайловчиларнинг 99,75 проценти депутатликка номзодлар учун овоз берди. РСФСР Олий Советига 884 депутат сайланди. РСФСР Олий Совети депутатлари составига сайланганларнинг 54,4 проценти саноат ва қишлоқ хўжалик ходимлари; 33,8 проценти хотин-қизлар, 32,8 проценти партиясизлардир. Депутатларнинг 74,7 проценти ўтган чақириқ республика Олий Совети депутатлари бўлмаган кишилардир.

Украина ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 30.881.252 киши ёки ҳамма сайловчиларнинг 99,98 проценти қатнашди. Барча сайлов округларида овоз беришда қатнашган жамики сайловчиларнинг 99,93 проценти номзодлар учун овоз берди. Украина ССР Олий Советига 469 депутат сайланди. Депутатлар орасида — хотин-қизлар 34,12 процент, партиясизлар 31,98 процент, ишчи ва колхозчилар 52,45 процент. Депутатларнинг 52,24 проценти ўтган чақириқ республика Олий Советининг депутатлари бўлмаган кишилардир.

Белоруссия ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 5.545.739 киши ёки ҳамма сайловчиларнинг 99,97 проценти қатнашди. Барча сайлов округларида овоз беришда қатнашган жамики сайловчиларнинг 99.90 проценти коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз берди. Белоруссия ССР Олий Советига 421 депутат сайланди. Сайланган депутатлар орасида — хотин-қизлар 36,34 процент, партиясизлар 30,64 процент, ишчи ва колхозчилар 46,79 процент. Депутатларнинг 79,57 проценти ўтган чақириқ республика Олий Советининг депутатлари бўлмаган кишилардир.

Қозоғистон ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 6.623.468 киши ёки барча сайловчиларнинг 99,93 проценти қатнашди. Ҳамма сайлов округларида овоз беришда қатнашган жамики сайловчиларнинг 99,74 проценти депутатликка номзодлар учун овоз берди. Қозоғистон ССР Олий Советига 476 депутат сайланди. Депутатлар орасида — хотин-қизлар 33,61 процент, партиясизлар 33,82 процент, ишчи ва колхозчилар 49,16 процент. Депутатларнинг 78,78 проценти ўтган чақириқ республика Олий Советига депутат бўлмаган кишилардир.

Молдавия ССРда республика Олий Совети депутатларини сайлашда 2.013.684 киши ёки барча сайловчиларнинг 99,92 проценти қатнашди. Ҳамма сайлов округларида овоз беришда қатнашган сайловчиларнинг 99,89 проценти номзодлар учун овоз берди. Молдавия ССР Олий Советига 315 депутат сайланди. Депутатлар орасида хотин-қизлар 37,78 процент, партиясизлар 35,87 процент, ишчи ва колхозчилар 56,19 процент. Депутатларнинг 66,98 проценти ўтган чақириқ республика Олий Советига депутат бўлмаган кишилардир.

Латвия ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 1.648.879 киши ёки жамики сайловчиларнинг 99,80 проценти қатнашди. Барча сайлов округларида овоз беришда қатнашган сайловчиларнинг 99,90 проценти номзодлар учун овоз берди. Латвия ССР Олий Советига 310 депутат сайланди. Буларнинг 32,58 проценти хотин-қизлар, 36,13 проценти партиясизлар, 47,42 проценти ишчи ва колхозчилардир. Депутатларнинг 69,03 проценти ўтган чақириқ республика Олий Советига депутат бўлмаган кишилардир.

Тожикистон ССР Олий Советига депутатлар сайлашда 1.244.174 киши, ёки жамики сайловчиларнинг 99,98 проценти қатнашди. Сайловда қатнашган сайловчиларнинг 99,81 проценти барча сайлов округларида депутатликка номзодлар учун овоз берди. Тожикистон ССР Олий Советига 315 депутат сайланди. Депутатлар орасида хотин-қизлар 33,02 процент, партиясизлар 30.48 процент, ишчи ва колхозчилар 47,94 процент. Депутатларнинг 55,87 проценти ўтган чақириқ республика Олий Советининг депутатлари бўлмаган кишилардир.

Туркманистон ССР да республика Олий Советига депутатлар сайлашда 969.303 киши ёки жамики сайловчиларнинг 99,97 проценти қатнашди. Барча сайлов округларида овоз беришда қатнашган сайловчиларнинг 99,83 проценти коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз берди. Туркманистон ССР Олий Советига 285 депутат сайланди. Депутатлар составида хотин-қизлар 35,09 процент, партиясизлар 32,63 процент, ишчи ва колхозчилар 49,83 процент. Депутатларнинг 61,75 проценти ўтган чақириқ республика Олий Советига депутат бўлмаган кишилардир.

* * *

Мазкур республикаларнинг марказий сайлов комиссиялари ҳар бир сайлов округига доир материалларни алоҳида-алоҳида кўриб чиқиб, барча сайлов округларида Олий Советларга сайланган депутатларни республикалар Олий Советларига сайлов тўғрисидаги Низомнинг тегишли моддаларига асосан қайд қилдилар.

Сайланган депутатларнинг ҳаммаси коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодларидир. (ТАСС).

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

Хоразм области. «Узсельхозтехника» Шовот район бирлашмаси коллективи техникани ремонт қилишда уч йилдан буён биринчиликни қўлдан бермай келаётир. Унинг бу йилги иши ҳам яхши бораётир. Ҳозирданоқ барча техниканинг 90 проценти ремонтдан чиқарилиб қўйилди. Суратда: ремонтдан чиқарилган сеялкалар кўздан кечирилмоқда.

Н. Ключнев фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИ билан бирдамлик

Шу кунларда Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти кенгашининг сессияси эълон қилган Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳафталигини нишонлаётган Ўзбекистон меҳнаткашлари: «Бизлар сен билан биргамиз, қаҳрамон Вьетнам!» — демоқдалар.

16 мартда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг зали одамлар билан лиқ тўлди. Студентлар ва ўқитувчилар Вьетнам ватанпарварларининг қаҳрамонона кураши билан бирдам эканликларини яна бир марта изҳор этмоқ учун бу ерда митингга тўпландилар.

— Биз Америка агрессорларининг Вьетнам тупроғидаги инсонга қарши ваҳшиёна ҳаракатларидан қаттиқ ғазабланмоқдамиз, — деди доцент В. У. Юсупов. — Ўз озодлиги учун курашаётган халқ иродасини букиб бўлмайди, бутун прогрессив инсоният қўллаб-қувватлаётган халқни енгиб бўлмайди. Биз шу нарсага аминмизки, ҳаққоният ғалаба қозонади, америкалик урушқоқлар Вьетнамдан ҳайдаб чиқарилади.

Профессор А. Х. Азизов, студент Р. Абдураззоқова ва сўзга чиққан бошқа нотиқлар Вьетнам халқининг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун, Америка агрессорларига қарши олиб бораётган курашида унга муваффақиятлар тиладилар.

Митинг аҳли самимий кутиб олган вьетнамлик йигит — университет студенти Дан Хуан Занг нутқ сўзлади.

Тошкент Тўқимачилик институтида бўлиб ўтган митинг қатнашчилари ҳам Америка империалистларининг Вьетнамдаги агрессив ҳаракатларига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирдилар.

«Совет кишилари ҳамиша сизлар билан биргадир, вьетнамлик қардошлар. Биз сизларнинг жасоратингизга, Америка империалистларига қарши адолатли курашингизда қўлга киритаётган ютуқларингизга қойил қолмоқдамиз» — дейилади митинг қатнашчилари якдиллик билан қабул қилган резолюцияда. (ЎзТАГ).

ТАЙЁРГАРЛИК СУСТ

Кейинги йилларда Сурхондарё областида гидротехника иншоотлари қуриш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш юзасидан анчагина иш қилинди. Ўтган йили Шеробод чўлларига сув берадиган насос станциясининг биринчи навбати ишга туширилди. Республикадаги энг йирик сув хўжалиги иншоотларидан бири Жанубий Сурхон сув омбори бу йил қуриб битказилади. Сўнгги икки-уч йил ичида юзлаб километр каналларга бетон ётқизилди. Бу, сувнинг нобуд бўлишини камайтириш имконини берди. Беш йилликнинг дастлабки йилида биргина Термиз районида 36 километр магистрал каналга бетон ётқизилди. 100 километрдан зиёд эски коллектор ва зовурлар тозаланиб, янгидан 36 километр зовур қазилди. Шундай қилиб, Сурхон водийсининг сувга ташна бўлган жанубий районларини сув билан тўла таъминлаш масаласи узил-кесил ҳал этилди, дейиш мумкин.

Бироқ, ҳамма иллат шундаки, хўжаликларнинг раҳбарлари мавжуд сувдан тўла фойдаланиш чораларини кўрмаяптилар, суғориш агротехникасининг қўпол равишда бузилишига йўл қўймоқдалар. Термиз, Шеробод районларидаги кўпчилик колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ўтган йиллари сувдан фойдаланишга хўжасизларча муносабатда бўлдилар, уни тўғри келган жойга — йўлларга, зовурларга, кўлларга оқизиб қўйдилар. Оқибатда бу районларда ер ости сувлари кўтарилиб, зах чиқиб кетди, тупроқ шўрланди. Сувдан тартибсиз фойдаланган Термиз районидаги Куйбишев номли, «Қизил юлдуз», Карл Маркс номли колхозларда кейинги 5-6 йил ичида ҳосилдорлик икки баравар камайиб кетди. «Намуна», Жданов номли колхозларнинг катта-катта майдонлардаги мевали боғлари шўр ва зах натижасида қуриб қолди. Баъзи массивлардаги ерлар захлаб кетганлиги сабабли экин экиш мумкин бўлмай қолди.

Сурхондарё меҳнаткашлари юбилей йилида мўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириб, она-Ватанга армуғон қилиш юзасидан юксак марраларни белгиладилар. Янги зафарларни қўлга киритмоқ учун ўтган йилги хатоларга йўл қўймаслик, ирригация ва мелиорация ишларига эътиборни кучайтириб, кўкламги экишни пухта шайланган ҳолда кутиб олиш зарур эди. Афсуски, бундай қилинмаяпти. Ўтган йиллардаги хатолар яна такрорланяпти. Белгиланган графикка кўра ўзанига 38 минг кубометр бетон ётқизилган Занг каналига шу йил 21 февралда сув қўйилиши лозим эди. Аммо, Термиз районидаги айрим хўжаликлар, Шеробод чўлидаги совхозларнинг кўпи сувни қабул қилиб олишга тайёр эмаслиги бу ишнинг белига тепди. Ана шу хўжаликларда ички суғориш тармоқлари ҳанузгача ремонт қилинмаган.

Яна бир ғоят ачинарли факт шуки, Термиз районида ер ости сувлари жуда юзага кўтарилиб қолганлиги сабабли шўр ювиш ишлари мутлақо фойда бермай қўйди. Бу ерда коллектор ва зовурларни яхшилаб тозаламасдан туриб, тупроқнинг шўрланишини тўхтатиб бўлмайди. Район хўжаликларидаги мавжуд 680 километр коллектор ва зовурнинг 360 километри ҳозиргача тозаланганича йўқ. Область суғориш системалари бошқармаси (бошлиғи ўртоқ С. Солиев) ўзига юклатилган бу масъулиятли ишни уддалай олмаяпти. Бошқарма коллектор ва зовурларни тозалаш, янгиларини қазиш ишига жуда кам техника ажратган. Жойларда қилинаётган ишнинг суръатига ва сифатига эътибор берилмаяпти. Белгиланган графикнинг бажарилиши устидан контроллик қилинмаяпти.

Баҳор келди. Ҳадемай оммавий равишда чигит экишга киришилади. Область раҳбарлари ариқ ва зовурлар, коллекторлар тез фурсатда тозаланмаса кўклам экишига жиддий тўғоноқ бўлишини, тупроқнинг унумдорлиги камайиб кетишини ўйлаб кўришса яхши бўларди.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси меҳнаткашлар депутатларининг область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига ўтказилган сайлов якунлари тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг ахбороти

1967 йил 12 мартда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси меҳнаткашлари депутатларининг область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига сайлов ўтказилди.

Сайлов натижалари тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми олган маълумотларга қараганда меҳнаткашлар депутатларининг 9 область, 97 район, 39 шаҳар, шаҳарлардаги 7 район Советларига, 77 посёлка, 802 қишлоқ ва овул Советларига депутатлар сайланди.

Меҳнаткашлар депутатларининг область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига ўтказилган сайловда овоз беришда қатнашганлар қуйидагича бўлди (сайловчиларнинг умумий сонига нисбатан процент ҳисобида):

Область Советларига	— 99,99
Район Советларига	— 99,99
Шаҳар Советларига	— 99,99
Шаҳарлардаги район Советларига	— 99,98
Посёлка Советларига	— 99,99
Қишлоқ ва овул Советларига	— 99,99

Шундай қилиб жуда оз кишиларни истисно қилганда сайловчиларнинг деярли ҳаммаси сайловда қатнашди.

Коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз берганлар қуйидагича бўлди (овоз беришда қатнашган сайловчиларнинг умумий сонига нисбатан процент ҳисобида):

Область Советларига	— 99,85
Район Советларига	— 99,94
Шаҳар Советларига	— 99,64
Шаҳарлардаги район Советларига	— 99,64
Посёлка Советларига	— 99,76
Қишлоқ ва овул Советларига	— 99,97

Депутатликка номзодларга қарши берилган овоз (овоз беришда қатнашган сайловчиларнинг умумий сонига нисбатан процент ҳисобида):

Область Советларига	— 0,15
Район Советларига	— 0,06
Шаҳар Советларига	— 0,36
Шаҳарлардаги район Советларига	— 0,36
Посёлка Советларига	— 0,24
Қишлоқ ва овул Советларига	— 0,03

«Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатларининг область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига сайлов тўғрисида Низом»нинг 100 моддасига асосан 87 та бюллетень ҳақиқий эмас, деб топилди.

Бутун республикада барча маҳаллий Советларга ҳаммаси бўлиб, 78,585 депутат сайланди. Депутатлар орасида хотин-қизлар 34.728 киши ёки 44,19 процент, партиясизлар 42.189 киши ёки 53,69 процент, ишчи ва колхозчилар 51.679 киши ёки 65,75 процент.

Сайланган депутатлардан 36.951 киши ёки 47,02 проценти ўтган чақириқда депутат бўлмаган кишилардир.

Сайланган депутатларнинг ҳаммаси коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодларидир.

Сайлов барча сайлов округларида бўлиб ўтди. Сурхондарё областидаги Денов районининг Денов қишлоқ Совети депутатлигига кўрсатилган бир номзод мутлоқ кўпчилик овоз олмади.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ОЛИЙ СОВЕТИГА ЎТКАЗИЛГАН САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ

Қорақалпоғистон АССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси Автоном республика Олий Советига 12 мартда ўтказилган сайлов натижалари тўғрисидаги ахборотни эълон қилди.

Қорақалпоғистон АССР Олий Советига сайлов юксак сиёсий ва ташкилий савияда, сайловчиларнинг актив иштироки билан ўтди. Овоз беришда 300.635 киши ёки жамики сайловчиларнинг 99,99 проценти қатнашди. Сайловда қатнашган сайловчиларнинг 99,95 проценти коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз берди.

Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутатлигига 164 киши сайланди. Депутатлар составида хотин-қизлар 34.15 процент, партиясизлар 29.27 процент, ишчи ва колхозчилар 43.90 процент. Депутатларнинг 76.83 проценти ўтган чақириқда Қорақалпоғистон АССР Олий Советига депутат бўлмаган кишилардир. (ЎзТАГ).

Республика областларида беда экишнинг бориши тўғрисида 1967 йил 15 мартга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — жами экилган майдон, учинчи стун — планнинг бажарилиш проценти, тўртинчи стун — беш кунликдаги ўсиш (гектар ҳисобида).

Андижон	5138	46,3	1553
Фарғона	4233	45,0	1213
Сирдарё	10371	42,4	4543
Сурхондарё	2894	39,1	1104
Самарқанд	4597	35,3	1997
Қашқадарё	1059	26,0	703
Тошкент	3931	23,4	2022
Бухоро	1076	11,9	568
Хоразм	—	—	—
ҚҚ АССР	—	—	—

ЗАФАР САТРЛАРИ

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдираётган Самарқанд районининг чорвадорлари катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Улар давлатга сут, гўшт ва тухум сотиш юзасидан юбилей йилининг биринчи кварталига белгиланган планларни тўла-тўкис адо этдилар. Қабул пунктларига пландаги 1.613 ўрнига 1.616 тонна сут топширилди. Бу, ўтган йилнинг шу муддатидагига нисбатан 378 тонна кўпдир. Шунингдек, пландаги 442 ўрнига 717 тонна гўшт, 1 миллион 992 минг ўрнига 2 миллион 166 минг дона тухум топширилди. Пландан ташқари маҳсулот тайёрлаш давом этмоқда.

КОММУНИСТ МАКТУБИ

МАРД МАЙДОНДА ЎЗИНИ КЎРСАТСИН

М. СЕРГЕЕВ,
Октябрь революцияси номли заводнинг токари

Шу неча-кундузда—цехдаги ҳамкасбларим, дўстларим Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида тез-тез гаплашиб туришибди. 1917 йилда ишчи ва деҳқонларни эски дунёни штурм қилишга етаклаган, бугун эса коммунизмнинг муҳташам биносини қуришда совет кишиларига раҳнамолик қилаётган Ленин партиясининг ғоялари ҳар бир ишчининг, ҳар бир меҳнаткашнинг қон-қонига сингиб кетган.

Биз ёшлар революцион курашнинг машаққатли мактабида таҳсил кўрмаганмиз. Шу боисдан ҳам ота-боболаримизнинг тажрибаси биз учун айниқса қимматлидир.

Мен ҳаммавақт завод остонасига ҳаяжон билан қадам қўяман. Корхонамиздаги ҳамма нарса «ишчи қўрғони»нинг шонли тарихига гувоҳ бўла олади. Зотан, собиқ Ўрта Осиё темир йўл бош устахонасида Туркистонда биринчи марксистик тўгараклар юзага келган ва биринчи Ишчи депутатлари советлари тузилган.

Темир йўл устахонаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Совет ҳокимияти йилларида янги замонавий корхона қад кўтарди. Ишлаб чиқариш ҳажми 20 баробар ортди.

Юбилей арафасида завод партия ташкилотининг иши ва юмушлари ҳақида ўйлайсан, киши. Ҳар бир коммунист зиммасига катта, масъулиятли вазифалар юкланган.

Мен ишчи одамман. Партия ташкилотидаги дўстларимга ҳавас билан қарайман. Токарь Екатерина Раздольская, слесарлардан Юнус Бойқўзиев, Сайфиддин Абдураҳмонов, Иван Сентябров, тунукачилардан Степан Донской, Матулла Қорахонов тўғрисида кўп илиқ гаплар айтиш мумкин.

Лекин бу корхонамизда ҳамма иш хамирдан қил суғургандек осон битяпти, деган гап эмас. Ҳали корхонамизда камчиликлар ҳам бор. Бизга Владимир Ильич Ленин, улуғ революциянинг юбилейини нишонлашнинг энг яхши йўли ҳали ҳал бўлмаган масалаларга диққат-эътиборни қаратишдир деб таълим беради.

Яқинда гапдан гап чиқиб корхонадаги ишларимиз ютуғи, камчиликларимиз ҳақида суҳбатлашиб қолдик. Дўстим: «Корхонада иш бир меъёрда эмас», — деб қолди. «Ойнинг охирида югур-югур, бошида хотиржамлик. Ахир буни рисоладаги иш деб бўладими?»

Дўстим ҳақ гапни айтди. Югур-югур, штурмчилик корхона танасидаги зулук. Дўстимдан, сен штурмчиликка барҳам бермоқ учун, завод бир меъёрда ишламоғи учун ўзинг нима қилдинг, деб сўрадим. У менга ҳайрон бўлиб қаради. «Менинг қўлимдан нима иш келарди? Заводимизда партком бор, бошлиқлар бор, ўшалар ўйласин!»

Хўш, бу гапларни эслатиб ўтишимдан мурод нима? Ҳамма гап шундаки партия томонидан қўйилган вазифаларни бажаришда, ҳатто баъзи коммунистлар ҳам ўз зиммаларидаги катта шахсий масъулиятни чуқур сезмаяптилар.

Ҳозир корхонамизда Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини меҳнатимиз билан шарафлайлик, деган шиор остида юбилей мусобақаси кенг авж олди. Ҳар бир меҳнаткаш юбилей йилида бажарадиган ишларини режалаб олмоқда. Мен ҳам ўзимга шахсий режа тузиб олдим. Бирор дақиқа иш вақти ҳам бекорга кетмаслиги керак. Станогим 420 минут бетўхтов ишлаб туради. Мен вақтнинг қадрига етиб, ускунани тўла ишлатиб меҳнат унумдорлигини 10 процент оширмоқчиман. Шундай қилиб йиллик планни 7 ноябрга, шахсий беш йиллик планимни эса 4 йилда бажаришга аҳд қилдим.

Агар ҳар бир ишчи ўзининг шахсий плани га эга бўлса, мусобақа қатнашчиси расамади билан иш тутади, мақсади аниқ бўлади, шу мақсадга зўр бериб интилади. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига вахтада туриб ишлар экансан, кучингга куч қўшилади, ютуқларинг кўпаяверади.

* * *

«Правда Востока» газетасининг 16 март сонида босилган ана шу мақола муаллифи М. Сергеев ҳар бир меҳнаткашни Ватан бахт-саодати йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилишга чақиради.

Тежаб-тергаш умумхалқ кўриги

Шахсий варақа

Марғилон ипак комбинатининг кўп минг кишилик коллективи хом ашё ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш, маҳсулот ишлаб чиқариш харажатларини камайтириш учун мусобақани кучайтириб юборди. Ўтган йили 38 минг килограммдан ортиқ пилла ҳамда 12,5 тонна калава ип иқтисод қилиб қолинган эди.

Корхона коллективи шойи газламалар сифатини яхшилаш, гул босиш ва бошқа жараёнлардаги камчиликларни бартараф қилиш учун зарур тадбирларни кўрмоқда. Ипакчилар иш жараёнларини такомиллаштириш, технология ускуналаридан фойдаланишни яхшилаш, хом ашё ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳисобига юбилей йилида камида 450 минг сўм иқтисод қилиб қолишга сўз бердилар.

Олинган мажбуриятлар муваффақиятли бажарилмоқда. Газламаларни бўяш ва уларга гул босиш сифатини яхшилашга алоҳида эътибор берилянти. Шу мақсадда янги аппаратлар ўрнатилди. Ҳозир такомиллашган бўяш аппаратларидан учтасини созлаш ишлари тугалланай деб қолди. Бўяш цехидаги химия лабораториясининг фойдаланишга топширилиши билан шойи газламалар сифати яна ҳам яхшиланади. Шу кеча-кундузда химикатлар ва бўяшда ишлатиладиган дориворларни марказлаштирилган тартибда тайёрлаш имконини берадиган бу лаборатория қурилиши тез суръатлар билан бормоқда.

Комбинатда иқтисодий анализ лабораторияси ишлаб турибди. Лаборатория коллективи ишлаб чиқариш масалаларини дадиллик ва активлик билан муҳокама қилмоқда. Техникавий-ташкилий тадбирларни амалга оширишда уларнинг иқтисодий тежам бериш жиҳатларига алоҳида эътибор қилинмоқда. Инженер О. Лигай газламага гул босишни такомиллаштириб, корхонага катта фойда келтирадиган тадбирларни ишлаб чиқди. Бўёвчи Л. Сидорова, химия лабораторияси бошлиғи В. Шохина ўртоқлар ацетат ипагидан газлама тайёрлаш жараёнини анча такомиллаштиришга муваффақ бўлдилар. Хом ашёнинг ортиқча сарфлаб юборилиши сабаблари жиддий ўрганилмоқда. Хом ашё тарқатиш системасида бир қатор камчиликлар бор. Новатор ишчилар ва мутахассислар тўқувчиларнинг хом ашё омборидан материал олишларини нотўғри деб топдилар. Дарҳақиқат тўқувчилар қанча хом ашё олдилар — бу билан ҳеч кимнинг иши йўқ эди. Фақат улар тўқиб чиқарган газламалари ҳисобига ҳақ олар эдилар. Чиқиндилар ва исроф бўлаётган материаллар ҳисобга олинмасди. Мастер ёрдамчиларига эса хом ашё сарфланиши бўйича ҳеч қандай масъулият юкланмаганди.

Мутахассислар омбордан хом ашёни ёрдамчи мастерларнинг ўзлари қабул қилиб олишлари ва тўқувчилар учун махсус шахсий варақа ташкил қилиш мақсадга мувофиқ деган қарорга келдилар. Бунда газлама тўқувчилар қанча хом ашёдан неча метр газлама тайёрлаганликлари ва шундан қанчаси чиқитга чиқиб кетганлиги аниқ-равшан бўлиб қолади. Тўқувчининг иши унинг шахсий варақасида очиқ-равшан кўриниб туради. Бу тартиб жуда яхши натижалар бермоқда. Мастер ёрдамчилари тўқувчиларнинг ишларини мунтазам кузатиб борадилар.

В. ПРИШЧЕПА,
Марғилон ипак комбинати.

ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

Фарғона водийсида биринчи насос станцияси — Момохон насос станцияси қурилиб бўлди. Бу станция олти минг гектар пахта майдонининг мелиоратив ҳолатини яхшилашга ёрдам беради. Бу ерда секундига тўрт кубометргача сизот сувни чиқариб берадиган вертикал ва пропеллер насослар ўрнатилган. Кейин бу сувлар Қорашаҳар коллекторига оқизилади. Бу ерга 15 километрли электр линияси тортилган.

Момохон станциясидаги қурилиш ишлари оғир гидрогеология шароитларида бажарилди. Қурувчилар чуқур қазишда сувни тўхтовсиз чиқариб туриш учун нинали фильтр установкаларини ишлатдилар.

●

Фарғона областининг паррандачилари тухум сотиш биринчи квартал планини Ўзбекистонда биринчи бўлиб бажардилар. 4,5 миллион донадан ортиқ тухум сотилди.

Фарғоналиклардан кейин Хоразм областининг паррандачилари ҳам квартал планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Улар тайёрлов пунктларига 2,2 миллион дона тухум топширдилар.

●

Наманганда учинчи пахта заводининг коллективи юқори сифатли чигитнинг катта туркумини Кубага юборди. Озодлик ороли деҳқонларига пахтанинг кенг тарқалган «108-Ф» навли 24 тонна чигити жўнатилди. Пахтанинг бу нави Фарғона водийсида яратилган.

(ЎзТАГ).

Қўқон электр машинасозлиги заводида кўплаб ёшлар меҳнат қиляпти. Корхонада юбилей олди мусобақаси кенг қулоч ёймоқда. Суратда: смена топшириқларини ҳамиша ортиғи билан бажараётган илғор ишчи Ўктам Усмонов.

Г. Бойко фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ШАҲАР МАВЗУИДА

ЧАНГ ИЧИДА, ҚЎЛ УЧИДА...

Қадрдон шаҳримизда шу кеча-кундузда таърифга сиғмайдиган улкан қурилишлар бораётганлигини ҳаммамиз кўриб-билиб турибмиз. Кўз юмиб очгунча пештоқига қарасанг дўппинг тушадиган баланд иморатлар, уй-жойлар қад кўтаряпти, зилзила вайроналарини бузиб, тупроғини ташқарига чиқариб ташлашяпти. Кўчаларга чиқсангиз тупроқ ортган, шағал-қум юклаган ғишту тахта ортган машиналарни ғизиллаб ўтишидан кўзингиз қамашади, ўмровини чўзиб бораётган экскаваторлар, гуруллаб маҳаллаларни ларзага келтираётган 10-20 тонналик ағдарма машиналар ҳар дақиқа ўтиб турибди. Буларнинг ҳаммасини кўриб қалбимиз қувончларга тўлади. Аммо шаҳримиз кўчалари ҳеч қачон ҳозиргидек чанг ва ифлос бўлмаган, кўча ва муюлишларда, хиёбон ва йўлкаларда ҳеч қачон ҳозиргидек кўп чиқинди ва ахлат тўпланмаганди. Кўчалардан ўтиб борсангиз асфальтларнинг бир маҳаллар шишадек йилтираб турган ранги энди бутунлай ўзгариб, олакуроқ бўлиб кетганини, тўпиққача чанг ва лой остида қолганини кўрасиз.

Ҳеч истесносиз айтиш керакки, бу аҳвол асосан зилзила оқибатида юз берди. Лекин масаланинг бошқа томонини ҳам ҳисобга олиш керак. Зилзиладан сўнг шаҳарни чанг ва гардлардан озода сақлаш учун шунақанги катта штатлар ажратилдики, агар ҳаммасини бир жойга тўпласангиз, бутун бир армия бўлади. Ҳар бир район коммунал хўжалик бўлимига беш юзтагача кўча супурувчи фаррошлар сақлаш ҳуқуқи берилди, ҳар бир райондаги ташкилот ва идораларда ўша идора ва ташкилотлардан ойлик олиб ишловчи 120-130 тагача фаррошлари бор. Тошкент трамвай-троллейбус парки ҳар бир райондаги автобус тўхташ жойларини супуриб, тозалаб турсин деб ўша районларга 15-20 тагача киши ажратган. Ҳар бир районда санэпидемия станция идорасида 90-100 киши ишлаб турибди. Шаҳримиз меҳнаткашларининг сиҳат-саломатлиги, кўчаларимизнинг озода ва покиза бўлиши учун шаҳар «санэпидемия» станцияси ҳам икки юз етмиш кишига маош тўлаб келади. Илгариги «Горочистка» ташкилоти ўрнига тузилган «Гортреставтодормех» трестида етти юз йигирма битта катта-кичик машинаси билан уч мингга яқин кишиқани буюр деб шай турибди. Шаҳар милиция бошқармаси қошида бирюзу тўртта штати билан «санитар милицияси» номли янги бир ташкилот барпо этилди. Мана шу рақамларни шаҳар бўйича олиб хомчўт қилиб кўрсангиз 8-9 минг кишига бориб қолади. Ҳа, партия ва ҳукуматимиз шаҳримиз кўчаларининг покиза ва беғубор бўлиши учун жуда катта имкониятлар яратиб берган. Аммо мана шу имкониятлардан тўла фойдалана оляпмизми? Йўқ албатта!

Баъзи бир кишиларнинг ўта кетган совуққонлиги, ўз ишига нисбатан виждонсизларча муносабатда бўлиши, айрим идора раҳбарларининг кўл учида хўжакўрсингагина ишлаб, ўз кабинети, ўз ҳовлисидан бошқани ўйламай, ташқарига чиқсам кўйлагимнинг ёқаси кир бўлиб қолади деб биқиниб ўтириши, тасарруфидаги ишчи кучи, техника воситаларидан бошқа мақсадларда фойдаланаётганлиги — мана шуларнинг оқибатида шаҳримиз тепасида чанг тумандек сузиб, кўча ва хиёбонларда чиқинди ва ахлатлар уюлиб қоляпти.

Шаҳар «Санэпидемия» станциясида С. Л. Дубровский бош врач ўринбосари бўлиб ишлайди. Унинг қўлидаги даста-даста ҳисоботлару, докладномаларни ўқисангиз гўё шаҳарда ҳеч қандай чанг, ғубор йўқ. Шаҳримизнинг ҳавоси гўё тонг ҳавосидек мусаффо, кўчалар ёғ томса ялагудек тоза.

— Йўғе, шаҳар ичи жуда ифлоску,—дея эътироз билдирдик Дубровскийга.

— Бизнинг вазифамиз жарима солиш.

— Жаримани-ку, соляпсиз-а, лекин унинг бажарилиши устидан ким назорат қилади?

— Олий маълумотли врач ахлат тозалаш билан шуғулланса, унинг тепасида турса уят бўлади!—Юзини аллақандай бужмайтириб деди Дубровский. Қаранга, олий маълумотли врач давлат кассасидан тозалик учун курашяпман деб мўмай пул олишга уялмас экану шу курашнинг тепасида туришга уялар экан.

Шаҳар кўчаларини супурувчи фаррошларнинг «фаолияти» билан танишсангиз, давлатнинг минг-минг сўм пуллари совурилиб кетаётганлигини кўрасиз, аламдан бармоғингизни тишлайсиз. Биргина Октябрь районида ана шу кишиларга ой сайин ўн саккиз минг сўм маош тўланади. Аммо бу район кўчаларида бўлсангиз ана шу кишилар қаердайкин, деган савол туғилади. Ленин районидаги кўча супурувчиларнинг уч кунлик ишини текшириб кўрдик. Ишга чиқиши керак бўлган 150 фаррошдан етмиш беш киши мутлако қорасини кўрсатмади. Текширилган кунларда Киров районидаги икки юзу тўқсон беш кишидан бир юз йигирма тўрт киши, Чилонзор районида икки юз ўттиз тўққиз кишидан бир юзу ўттиз саккиз киши уч кун давомида бутунлай ишга чиқмади. Уларга ажратилган кўча ва хиёбонлар чанг ва ифлослигича ётаверди. Текшириш пайтида баъзи бир бошлиқлар штатлардан шахсий манфаатлари йўлида фойдаланаётганлиги ҳам маълум бўлиб қолди. Тўқсон олти ёшга кирган, ўтирса ўрнидан тура олмайдиган кампирни, ҳали ўқишга кирмаган, супурги кўтара олмайдиган етти яшар қизчани фаррош деб уялмайнетмай штатдан ўтказиб қўйишибди!

Ўз вазифасига ана шундай масъулиятсизлик билан қараб, халқни ҳам, давлатни ҳам алдаётган бу фаррошлар, бу мудирлар чанг ва ахлатлар ўз вақтида супурилмаганлиги туфайли, кишиларнинг саломатлигига катта зарар етиши мумкинлигини, системали равишда чанг билан ифлосланган бузуқ ҳаводан нафас олиш орқасида ўпка хроник касалликлари, бронхит эфизема, пневмосклероз, бронхиал астма, тўқималараро хроник яллиғланиш сингари бир талай касалликлар пайдо бўлиши мумкинлигини тасаввур қила олармиканлар!

Тошкент шаҳар «Автодормехбаза» трестининг бошқарувчиси Л. Д. Степанов ўз кабинетини ҳамиша озода бўлишини, хонада папирос чекилмаслиги, кирувчилар эшик олдидаги латтага оёқларини эттибора артиб киришини талаб қилувчи раҳбарлардан экан. Аммо у ўз тасарруфидаги етти юз йигирма битта автомашина, уч мингга яқин ходим нима иш билан шуғулланяпти, ўз вазифасини сидқидилдан адо этяптими, йўқми — буларга мутлақо қизиқмаяпти.

— Кўча супурувчи машиналарингиз саксовул ташияпти...—деб секин гап бошлаган эдик, Степанов парво ҳам қилмай:

— Ёлғон!—деди.

— Баъзи шофёрларингиз кўзбўямачилик қилишяпти, ахир.

— Мутлақо ёлғон!—деб Степанов ҳатто оғиз очиртиргани ҳам қўймади. Ўзи бошлиқ бўлган идоранинг ишларини шунақанги мақтаб кетдики, ҳаммамиз ҳанги-манг бўлиб қолдик. Ваҳолонки, бу мақтанчоқ раҳбарлик қилаётган трестнинг анча шофёрлари давлатнинг машинасида чайқовчилик, киракашлик қилишни авж олдиришган, ёлғон сўзлашни, уларга умид боғлаб турган ташкилотларнинг кўзини шамғалат қилиб, алдаб қочишни ўзларига касб қилиб олишган.

Фрунзе районига қарашли автобазадаги бир кунлик иш текширилганда, базанинг дафтарига ўттизта ахлат машинаси ишга чиқди, шундан тўққизтаси беш мартадан, йигирма биттаси тўрт мартадан қатнади деб қайд қилинган. Ваҳолонки, ўша куни йигирма тўрт машина ишлаб, бештаси аранг икки мартадан, йигирма биттаси бир мартадан қатнади, холос. Қолган олти машина тайинланган жойга келмай, кун бўйи киракашлик билан шуғулланди. Чилонзор районида эса бундан ҳам ошиб тушди. База дафтарига ўттиз саккиз машина ишлаб, шундан ўн бештаси беш мартадан, йигирма учтаси тўрт мартадан қатнаб ҳаммаёқни ойнадек ярақлатиб ташлади деб қайд қилинган. Аслида эса ўша куни бори-йўғи йигирма беш машина ишлади.

Шаҳримизнинг бунчалик чанг ва ифлос бўлишига сабаб бўлаётган бошқа бир факт ҳақида ҳам тўхталиб ўтмоқчимиз. Маълумки, шу кеча-кундузда шаҳримизнинг ҳамма районларида қурилиш майдончалари бор. Аммо бу ердаги раҳбарларнинг кўпчилиги санитария қоидаларига мутлақо риоя қилишмаяпти. Қурилиш майдончаларига душлар ўрнатилган, тупроқ олиб чиқаётган шофёрлар машинани душ остидан ҳайдаб ўтишлари керак, лекин шундай қилмаётирлар. Қурилиш майдончаларига бориладиган йўлга ўттиз метр берироқдан бетон плиткалар ётқизилиши, машиналар ана шу плиткалар устидан юриб тупроқни эзиб чангга айлантирмаслиги керак. Афсуски, кўпчилик қурилиш майдончаларида бу кўрсатмага риоя қилинмаяпти. Айрим корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари шаънига ҳам аччиқ эътирозларимизни айтиб ўтмоқчимиз. Маълумки, бу ташкилотларнинг ойлик олиб ишлайдиган ўз фаррошлари бор. Аммо бу фаррошлар ўша идора ёки завод-фабриканинг территориясинигина қўл учида супуради, холос, дарвозалар олдига, йўлакларга мутлақо қарашмайди. Шота Руставели кўчасининг икки бетига ўттиздан ортиқ катта-кичик ташкилот жойлашган. Ана шу кўчанинг йўлкаларидан ўтгудек бўлсангиз йўталгани қўрқасиз—чанг кўтарилиб бошингиз оша ўша идораларнинг лавҳасини беркитиб қўяди. Наҳотки, бу идораларнинг раҳбарлари чангга шунчалик кўникиб кетишган бўлса!

Агар озодалик ва тозалик билан бевосита шуғулланадиган кишилар ўз бурчларига бунчалик совуққонлик билан қарамаганларида, кўзбўямачилик ва қалбакиликни, дангасалик ва бўлса-бўларчиликни бунчалик авж олдирмаганларида, агар Дубровский каби раҳбарлар қоғозбозликка бунчалик муккаларидан кетишмаганда, ташкилотларнинг раҳбарлари чангга ва ифлосликка қарши курашиш ҳаммамизнинг бурчимиз деб билганларида, агар ҳар биримиз ҳам ўз кўчамизни, кўча эшигимиз олдини озода тутишга бел боғлаганимизда — кадрдон шаҳримиз бунчалик чанг тумани остида қолмаган бўларди. Шаҳримизнинг озода ва ғуборсиз бўлиши ҳаммамизнинг жонажон ишимиз, шундай эмасми, ҳурматли ҳамшаҳарлар!

Ш. ОЛИМОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, профессор.
Ш. АХМЕТОВ,
санитария назорати бўйича махсус отряд бошлиғи, милиция хизмати подполковниги.
Х. ТУХТАБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

МЕҲНАТ ВА ГРАЖДАНЛИК МАКТАБИ

СССР Маориф министрлигида

СССР Маориф министрлигининг мамлакат халқ маорифи ходимларига ҳозиргина тайёрлаган хатида: «ўқувчиларнинг ҳаммаси ёки қарийб ҳаммаси октябрят ва пионер, юқори синфларда эса кўпчилиги комсомоллар бўлган ҳозирги совет мактабида тарбиявий ишни комсомол ва пионер ташкилотига суянмай тасаввур этиб бўлмайди»,—дейилади.

ТАСС мухбири СССР маориф министри М. А. Прокофьевдан мазкур ҳужжатни шарҳлаб беришни сўради.

— ВЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми 23 миллион бола пионер отрядларида дўстлик, меҳнат ва гражданлик мактабидан ўтаётганлигини қайд этганлиги эсингизда бўлса керак,—деди министр.

Пионерлар ташкилотининг муваффақиятларида совет ўқитувчиларининг каттагина хизмати бор. Улар комсомол ташкилотлари билан чамбарчас алоқа қилиб ишлаяптилар, мамлакатда болалар коммунистик ҳаракатини мустаҳкамлаяптилар ва ривожлантиряптилар.

Бироқ, баъзи бир мактаб директорлари ва ўқитувчилар отрядлар ва дружиналардаги ишнинг аҳволига ҳанузгача кам эътибор бериб келмоқдалар. Улар баъзан пионерлар ташкилотининг кўнгиллилик ва ўзини-ўзи бошқариш принципини бузадилар, болаларга ортиқча ҳомийлик қиладилар ва уларни эркалатиб юборадилар, уларнинг ғоявий етилиши тўғрисида ғамхўрлик қилмайдилар. Ҳолбуки, гражданлик хислатларини тарбиялаш, ватанпарварликни тарбиялаш бизда мактаб партасидан бошланганлигини ҳамиша эсда тутмоқ лозим.

Афсуски, бир қанча мактабларда пионерлар хоналари яхши жиҳозланган эмас, баъзи жойларда эса, бутунлай йўқ, тўгараклар машғулот олиб борадиган хоналар, спорт ва ўйин майдонлари ҳам йўқ, пионерлар белги ва символлари ҳам ниҳоятда оздир. Мактаб раҳбарлари пионер ходимлари кадрларини танлашда тегишинча қатнашмаётирлар.

Министрлик юборган мактубида халқ маорифи органларининг эътиборини мана шу камчиликларга қаратиб, мактабнинг муҳим вазифаси ёшлар билан ишлашда комсомол ва пионер ташкилотларига ҳамиша кўмак бериб туришдан иборат эканлигига қаратади.

Пионерлар ҳаракатининг раҳбарларини тайёрлашга халқ маориф органлари алоҳида ғамхўрлик қилмоқлари лозим. ВЛКСМ Марказий Комитетининг пленумида старший пионер вожатийлик касб эканлиги ҳаққоний равишда таъкидлаб ўтилди. Бизда худди болалар билан ишлаш учун дунёга келгандек туғма пионер вожатийлар бор, албатта. Лекин афсуски улар жуда оздир.

Мана шунинг учун ҳам биз яқин йилларда педагогика билим юртлари ва айрим институтларда вожатийлар тайёрлайдиган бутун бир система ташкил қилишни планлаштирмоқдамиз. Буларнинг баъзиларида ҳозирнинг ўзидаёқ пионер вожатий тайёрлайдиган бир йиллик курслар ва синфлар барпо қилинмоқда.

Министрлик ВЛКСМ Марказий Комитети II пленумининг «В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотига раҳбарлик қилишда ВЛКСМ фаолиятини янада яхшилаш тўғрисидаги» қарорини бажаришда халқ маориф органларининг қатнашуви тўғрисида юборган хатида халқ маориф органларига мактабларни пионер иши учун зарур бўлган ҳамма нарса билан таъминлаш тавсия этилади. Биз энг яхши пионер ташкилотларининг ишини пропаганда қилиш, ўқитувчи ва вожатийларга ёрдам берувчи методик адабиёт чиқаришни кўпайтиришни ҳам белгилаб қўйдик.

СССР Маориф министрлиги ёш ленинчилар билан иш олиб бориш—халқ маорифидаги ҳар бир ходимнинг бурчи эканлигини яна бир бор таъкидлайди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

МАСЪУЛИЯТСИЗЛИК

«Октябрь 40 йиллиги» колхози бултур пахта тайёрлаш планини бажаролмади. Гектаридан олинадиган ҳосил 21,7 центнердан ошмади. Гўшт, сут, жун, тухум, узум ва бошқа маҳсулотлар етиштириш ҳам қимматга тушди. Чорвачиликдан 51 минг сўм зарар кўрилди. Умуман, бу хўжаликда кейинги уч йилдан буён ишлаб чиқариш харажатлари камайиш ўрнига кўпайиб кетмоқда.

Хўш, юз коммунист ва партия аъзолигига кандидатни ўз атрофига уюштирган колхоз партия комитети хўжаликни қолоқликдан чиқариш учун бирор чора-тадбирлар кўряптими? Гапнинг очиғини айтганда, партия ташкилоти колхоз экономикаси билан малакали шуғулланмаётир, унинг ташкилотчилик роли сезилмаяпти.

Парткомга 9 киши сайланган. Аммо ҳалигача улар ўртасида иш тақсимланмаган. Бутун йил давомида ким нима қилганини ҳеч ким билмайди. Партком аъзоси Ғ. Султоновдан «Комитет аъзоси сифатида нима қиляпсиз?» деб сўраганимизда бир оз ноқулай ҳолатга тушиб, «бир неча марта кино кўрсатдик...» деган жавобни берди. Маълум бўлишича, унга колхоз қишлоқларини ободонлаштириш ва қурилиш ишлари билан шуғулланишдек муҳим вазифа топширилган экан.

Партқомнинг яна бир аъзоси Ёқубжон Юсуповдан қайси соҳани бошқараётганини суриштирганимизда чорвачилик ҳақида гапира кетди. Билсак, ўртоқ Юсупов ферма мудири экан. Партком аъзоси сифатида у маданий-оқартув ва спорт ишлари билан шуғулланиши лозим эди. М. Мирзажонов, А. Абдуллаева, К. Дадамирзаев сингари партком аъзолари ҳам ўз бурчларини билмайдилар.

Партия ташкилотининг иш плани Устав талабларига жавоб бермайди, партиявий ишда изчиллик йўқ. Бултур партия йиғилишларида муҳокама қилиш учун ўндан ортиқ масала планлаштирилган эди. Амалда фақат иккита масала кўрилди. Бу масаланинг биттаси ҳам партия ташкилоти фаолиятига тааллуқли эмас.

Колхоз партия ташкилоти коммунистлар билан ишлаш, уларнинг авангардлик ролини ошириш, колхозчилар ўртасида сиёсий-оммавий ва тарбиявий ишларни йўлга қўйиш ўрнига нуқул хўжалик масалалари билан ўралашиб қолган. Парткомнинг иш плани шундай хулоса чиқаришга асос бўла олади. Масалан, парткомнинг мажлисларида чорва қишловига тайёргарликнинг бориши, шудгорлаш, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш, ем-хашак тайёрлаш сингари мавсумий масалалар муҳокама қилинган. Ҳолбуки, бу масалалар правлениенинг кундалик фаолиятида амалга ошириладиган оператив тадбирлардир.

Ўтган йил давомида бу ерда олти марта партия йиғилиши ўтказилган. Лекин уларга пухта тайёргарлик кўрилмагани, масалаларни тайёрлашга коммунистлар жалб қилинмагани оқибатида ишчанлик вазиятида ўтмади. Одатда, партия йиғилишларида раҳбарларнинг ўзлари музокарага чиқишади. Колхознинг бош агрономи ўртоқ Усмонов олтита йиғилишдан бештасида сўзга чиққани ҳолда оддий коммунистлардан фақат бир киши — боғча мудираси ўртоқ Қурбонова бир мартагина сўзга чиққан.

Бунга сабаб нима? Аввало шундаки, йиғилишларда барча коммунистларни қизиқтирадиган ҳаётий масалалар камдан кам муҳокама қилинади, танқид ва ўз-ўзини танқидга йўл қўйилмайди.

Коммунистларни жой-жойига қўйиш — ташкилотчилик ва сиёсий-оммавий ишларни яхшилашда муҳим омил ҳисобланади. Аммо партия комитети бу муҳим масалага ҳам эътиборсизлик билан қараяпти. Юз коммунистдан атиги 9 киши далачилик бригадаларига бошчилик қилаётганининг сабаби ҳам шунда бўлса керак.

Хўжаликдаги 11 та бригадада партия ташкилотлари тузилган. Лекин уларнинг бирортасида ҳам иш плани йўқ, бутун йил давомида бир марта йиғилиш — у ҳам бўлса ҳисобот-сайлов йиғилиши ўтказилган, холос. 8-бригада бултур пахта тайёрлаш планини аранг 76 процент бажарди. Аммо бу ачинарли аҳвол бригада партия ташкилотининг секретари С. Ражаббоевни ташвишга солмади. Қолоқлик сабаблари партия йиғилишида муҳокама қилиниши у ёқда турсин, ўтган бир йил мобайнида коммунистларнинг бирорта ҳам йиғилиши ўтказилмади. Шунга қарамай, ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида колхоз парткоми секретарининг ўринбосари У. Хўжамовнинг таклифи билан партия ташкилоти иши қониқарли деб топилиб, С. Ражаббоевнинг ўзи секретарликка қайта сайланди.

Партком кадрлар билан ишлашдек муҳим масала билан ҳам қизиқмайди. Раҳбарлик лавозимида ишлаётган кадрларнинг ҳаммаси колхоз правлениеси мажлисида танланган ва тасдиқланган. Партком эса бу ишдан ўзини четга олган. Т. Жўраев, А. Ҳакимов, А. Эгамов бошлиқ бригадалар бултур йиллик планни бажаролмади. Правление ишни эплай олмаган бу кишиларни яна ўз вазифасида қолдирди. Партком эса бетараф бўлиб қолаверди.

Шуниси ачинарлики, правление йил бошида 6 бригадирни алмаштирди. Улар ўрнига ишбилармон, билимдон ва ташаббускор кишилар қўйилгандир дерсиз? Асло. 16 бригадирдан 6 киши бошланғич маълумотга, 5 киши тўлиқсиз ўрта, 5 киши ўрта маълумотга эга. Буни қарангки, правление кадрларни алмаштиришга «қизиқиб кетиб» планни бажарган икки кишини ҳам вазифасидан четлаштирди.

Партия ички ишлари колхозда ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Кейинги икки йил ичида коммунистлар у ёқда турсин, ҳатто партком аъзолари ҳам қандай партия топшириғи бажарганлигини суриштириб билолмайсиз. Ёш коммунистлар билан ишлаш унутиб қўйилган. Бир йил мобайнида шундай катта хўжаликда коммунистлар сафи 4 кишига ўсгани шундан далолат бериб турибди.

Ташкилотчилик, сиёсий-оммавий ишларнинг ўз ҳолига ташлаб қўйилиши колхоз ишлаб чиқаришининг ривожига салбий таъсир қилмоқда. Хўжаликда юбилей йили топшириқларини бажаришга пухта замин яратилмаётир. Уйчи район партия комитети колхозда ташкилотчилик ишлари савиясини ошириш ва партия ташкилоти, коммунистларнинг хўжалик фаолияти учун жавобгарлигини ошириш юзасидан амалий тадбирлар белгилаши зарур.

М. АРНАУТОВ,
Андижон область партия комитетининг ходими.
А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚАШҚАДАРЁ. Қарши шаҳри меҳнаткашлари якшанбаликлар уюштириб, шаҳарни обод қилаётирлар. Педагогика, Крилов кўчаларига жуда кўплаб гул, дарахт кўчатлари экилди.

Б. Ҳайдаров.

* * *

САМАРҚАНД. Пойариқ районидаги «Коммунизм» колхозида 15 километр масофадаги йўлга асфальт ётқизилди. Колхознинг Эмалак, Қоработир, Бўри, Йўлтепа, Тўлтоний қишлоқларининг йўлларига ҳам асфальт ётқизилиб, икки четига дарахт кўчатлари ўтқазилаётир.

Р. Лапасов.

* * *

ТОШКЕНТ. Оққўрғон районидаги Димитров номли колхоз марказида 15 минг кишилик стадион, сув ҳавзаси, 2 қаватли клуб, касалхона, туғруқхона, мактаб-интернат бинолари қуриб битказилди.

Т. Жўраев,
Д. Ҳусанов.

* * *

ҚЎҚОН. Меликўзи Умрзоқов номидаги қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш техникумини 50 киши битириб, колхоз, совхозларда ишлаш учун жўнаб кетдилар.

М. Эркабоев.

ДОННИ ТЕЗРОҚ ЭКИНГ

Баҳор келиб қолди. Лалмикор районларда дон экишни қизитиб юбориш пайти келди. Ерда нам етарли. Март ойи ичида эса янада кўпроқ ёғингарчилик бўлиши кутилмоқда. Демак, буларнинг ҳаммаси донни тезроқ экқан деҳқонга уни ундириб олиш учун шароит яратади. Шундай экан, ҳозирги кунларнинг ҳар бир дақиқасидан оқилона фойдаланиб, ҳамма жойда донни тезроқ ва сифатли экиб олишга шошилиш зарур.

Лалмикорликда донни 7-8 кун ичида экиб олиш ҳосилдорликнинг ошишига яхши таъсир кўрсатади. Буни илғор хўжаликлар мисолида кўриш мумкин. Чунончи, Чироқчи районидаги «Коммуна» колхозида ўтган йил баҳорда 200 гектар майдонга 10 кун ичида дон экилган эди. Қўшни Ленин номли колхозда эса шунча майдонга дон 5 кун давомида экиб бўлинди. Натижа эса ҳар хил бўлиб қолди. «Коммуна» колхози ҳар гектар майдондан 13-14 центнер буғдой олган бўлса, Ленин номли колхоз гектар бошига 15 центнердан буғдой топширди. Шу хўжаликлар билан ёнма-ён жойлашган Охунбобоев номли совхозда бошоқли экинлар экиш муддати 20-25 кунга чўзилиб кетди. Оқибатда ҳар гектар ердан 2 центнердан ҳосил олинди. Бу мисоллардан баҳорги дон экишни ўз вақтида ва сифатли ўтказган хўжалик мўл ҳосил етиштиражаги яққол кўриниб турибди.

Бу йил баҳор бир оз кечикканлиги сезилмоқда. Шунга кўра, дон экишни ҳар бир зонанинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ўтказмоқ керак. Ерлари текис бўлган зонада март ойининг биринчи ярмида, паст текислик ва тепаликларда 20 мартгача, тоғ этаклари зонасида 25 мартгача ва тоғлик зоналарда 1 апрелга қадар дон экқан маъқул. Бундан кечикиб дон экилса, ҳосил кескин камайиб кетади. Шу хусусда ҳам бир мисол келтирмоқчимиз.

Каттақўрғон районидаги Крупская номли колхознинг ерлари текис зонасида 25 февралда экилган буғдой бултур 7,16 центнердан, 10 мартда экилгани 6,02 центнердан ва 30 мартда экилган буғдой гектар бошига аранг 1,73 центнердан ҳосил берган.

Баҳорги донни қисқа муддатларда экиб олиш билан бир қаторда ерда намнинг узоқ сақланиш тадбирларини кўрмоқ керак. Бунинг учун ерларни оғир бороналар билан борона қилиш зарур. Лалмикорликда, шунингдек, суғориладиган ерларда шудгорни бороналаш ерда кўпроқ нам сақлаб қолиш имкониятини беради. Ғаллаорол районидаги «Ғаллаорол» совхози, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози ва бошқа бир қатор илғор хўжаликлар ана шу йўл билан ғалладан йил сайин мўл ҳосил етиштириб келмоқдалар.

Ҳали етилмаган ерни борона қилиш ярамайди. Чунки бунда тупроқ қотиб қолиши мумкин. Натижада у тез қурийди ва ердан нам қочади. Зомин районидаги бир қатор колхозларда ўтган йили худди шундай қилинган эди. Натижада ҳосилдорлик ўша хўжаликларда бирмунча камайиб кетди.

Ана шу хатоларга бу йил йўл қўйиб бўлмайди. Буни яхши тушунган кўпгина ғаллакор хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислари ерда кўпроқ нам сақлаб қолиш тадбирларини ўз вақтида амалга оширмоқдалар. Афсуски, бу иш ҳамма жойда ҳам дуруст уюштирилмаган. Шудгорни бороналаш учун айрим жойларда агрегатлар тайёр эмас. Экиш олдидан шудгорни ишлаш учун культиваторлар ва чизеллар тахт эмас.

Шудгор қиш давомида кўпгина ғаллакор хўжаликларда қотиб қолди. Шу сабабли шудгорни борона қилишдан ташқари «УТК-17» культиваторлари билан культивация қилиш ёки чизеллар билан 8-10 сантиметр чуқурликда тупроқни юмшатиш талаб этилади. Шундан сўнг дарҳол оддий қаторлаб экадиган сеялкалар билан дон экишга киришиш керак. Ерни экишдан олдин ишлаш бегона ўтларнинг ўсиб чиқишига йўл қўймайди.

Барча хўжаликларда қўл билан дон сепишни тақиқлаш керак. Республикамизнинг ғаллакор колхоз ва совхозлари ҳамма майдонларда донни сеялкалар билан экиш имкониятига эгадирлар. Сеялкалар билан дон экилганда уруғнинг ҳаммаси бир хил чуқурликка тушади ва яхши жойлашади. Сеялкалар билан экилганда дон қийғос ва бир текис униб чиқади ҳамда тез ривожланади. Бир мисол: Каттақўрғон районидаги «Каттақўрғон» совхозида дон сеялкалар билан экилганда, ҳосилдорлик қўл билан экилгандагига нисбатан 25 процент кўпайган.

Дон экишни тезлаштириш ва унинг тезроқ униб чиқишини таъминлаш мақсадида агрегатлар орқали дон экишни кенг қўлланмоқ зарур. Тошкент областининг Паркент зонасидаги колхозлар худди шундай қиляпти. Бундай агрегатлар «УТК-17» маркали иккита культиватордан иборатдир. Ёки «Т-4» бўлмаса, «С-80» тракторига икки дискали 24 қаторли сеялкалар тиркалади. Бундай агрегатлар билан бир кунда 25 гектар майдонга дон экса бўлади.

Дон экишда белгиланган нормага қатъий риоя қилиш лозим. Агар ерларнинг хусусияти ҳисобга олинган ҳолда нормадаги миқдорда дон сепилса, майсаларнинг қалинлиги ҳам нормал бўлади ва улар бир текис ривожланади.

Баҳорги дон экишни ҳар тарафлама кучайтириш билан айни вақтда, кузда дон экилган майдонларни ҳам бир карра кўздан кечириб чиқиш лозим. Ўтган йилнинг сентябрь ва октябрь ойларида экилган дон октябрь ойининг 20-21 кунлари бўлиб ўтган ёғингарчиликлардан сўнг униб чиқа бошлади. Шундан кейин ноябрь, декабрь ва январь ойларида ҳаво қуруқ келиб, шу майсаларга таъсир кўрсатди, дон майсаларининг бир қисми нобуд бўлиб кетди. Айрим жойларда эса ғалла майсалари умуман қуриб қолди. Сирдарё областидаги Тимирязев номли совхозда кузда экилган доннинг қарийб ярмини қайта экишга тўғри келади.

Самарқанд областидаги 2-«Ғаллаорол», Карл Маркс номли, «Қарноб» совхозларида ҳам кузги дон майсаларига жиддий зарар етган. Биргина «Қарноб» совхозида 45 процент майдондаги дон униб чиқишга яроқсиз бўлиб қолган. Қашқадарё областидаги бир қанча совхозлар ҳам катта-катта майдонларда кузда экилган дон униб чиқмаётганлиги учун қайта экишга мажбур бўлмоқдалар.

Ер хусусиятларини ҳисобга олиб, ҳар бир зонанинг шароитига қараб ҳар бир квадрат метр жойда 30-40-50 тагача майса кўкарган ерларда қўшимча равишда дон экишга тўғри келади. Қайта экканда шунга эришиш керакки, зоналарнинг хусусияти ҳисобга олинган ҳолда ҳар бир квадрат метр жойда 70-75, 85-90 ва 100-110 тагача майса бўлишига эришиш зарур. Илғор хўжаликлар кузда экилган майдонларга донни қўшимча равишда дискали сеялкалар билан асосий экиннинг кўндалангига қаратиб экишяпти.

Экиш олдидан майсаларни озиқлантириш катта аҳамиятга эга. Бунинг учун ҳар гектар майдонга 3-4 тоннадан гўнг солиш талаб этилади. Гўнг тупроқнинг юқори қатламига сепилса, борона тиркаб кетаётган сеялка гўнгни тупроққа кўмиб кетади.

Баҳорги дон экиш ва кузда экилган майдонларга қайта дон экишни агротехника муддатларида сифатли ўтказган ғаллакор доғда қолмайди. Юбилей йилида бошоқли экинлардан мўл ҳосил етиштириш учун курашаётган республикамиз ғаллакорлари экиш-тикиш ишларини ўз муддатида ўтказиш учун ҳамма имкониятлардан самарали фойдаланишлари керак.

Г. СОЛЯНКО,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги қишлоқ хўжалик фанлари Бошқармасининг бош мутахассиси, республикада хизмат кўрсатган агроном.

ЯНГИЛИККА ИНТИЛИБ...

ДЕНОВ, («Совет Ўзбекистони» мухбири) «Ҳазорбоғ» совхозидаги ўртоқ А. Жалилов бошлиқ комплекс механизациялашган звено аъзолари ўтган йили рекорд ҳосил етиштирдилар. 40 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан хирмон кўтарилди.

Звенода 2 механизатор, 4 сувчи ва 2 ишчи бўлиб, пахтачиликдаги ҳамма ишлар механизациялаштирилган.

Звенода меҳнатга нарядсиз система билан ҳақ тўланади. Ҳар бир ишчига йил давомида қатъий белгилаб қўйилган система асосида ҳақ тўланади. Шу ҳисобдан иш ҳақи олади. Бундан ташқари план бажарилгандан кейин қўшимча мукофот ва устама ҳақ тўланади. Шу ҳисобдан ўтган йили звено аъзолари 2500 сўм устама мукофот ва тежамкорлик учун 7400 сўм қўшимча ҳақ олдилар.

Бу йил юбилей вахтасида туриб ишлаётган бу звено аъзолари ўз устларига янада юксак мажбурият олдилар. Улар звено аъзолари сонини кўпайтирмай туриб, пахта майдонларини 14 гектар ошириб, ҳар гектар ердан 50 центнердан «оқ олтин» олишмоқчи.

Ўртоқ А. Жалилов бошлиқ комплекс механизациялашган звенонинг иш тажрибаси меҳнатни янгича ташкил этишнинг шарофатини кўрсатди. Шу туфайли бу йил «Ҳазорбоғ» совхозида яна 10 та худди шундай меҳнатга нарядсиз ҳақ тўланадиган комплекс механизациялашган звенолар ташкил этилди.

ХАЗИНА ИЗЛОВЧИЛАР

Тожикистон пойтахтида очилган СССР Фанлар академиясининг Ер ҳақидаги фанлар бўйича илмий совети бўлимининг Ўрта Осиё сессияси ўз ишини якунлади. Сессия қатнашчилари бир қанча назарий доклад ва ахборотларни эшитиб, муҳокама қилдилар. Ўрта Осиё территориясида ер қобиғи ва сиртқи қатламини комплекс текширишга бағишланган конкрет программа айниқса қизғин муҳокама қилинди. Шу масала бўйича махсус қарор ишлаб чиқилди.

Комплекс илмий тадқиқот ишларини координациялаш мақсадида СССР Фанлар академиясининг Ер ҳақидаги фанлар бўйича илмий совети бўлимининг Ўрта Осиё секцияси ташкил этилди. Бу секцияга Ўрта Осиё ва Москванинг йирик олимларидан 40 киши аъзо бўлиб кирди. Секция раиси қилиб Ўзбекистон Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, Ленин мукофоти лауреати И. Хамрабоев сайланди.

Дарға

ОЧЕРК

Чўл кезиб кўз ёшидай милтираётган булоқни кўрганда юрагисимобдай қалқиб, ҳовучини тўлдириб сув ичган киши қачонлардир сарсон саргардон бўлиб оёғига тикан кириб шу булоқнинг кўзини очганни эсласа эслайди, эсламаса йўқ.

Катта йўлга олиб чиқадиган сўқмоқдан юрган киши, кимдир одам боласининг мушкулини осон қилай деб тоғ-тошдами, даладаштдами йўл очганини ўйласа ўйлайди, ўйламаса йўқ.

Саратоннинг тафтида девдай чинорнинг шапалоқдай барглари соясида дам олиб ҳансирашини босган йўловчи шу чинорни экқан кишини ёдласа ёдлайди, ёдламаса йўқ.

Аммо ҳаётда бир киши борки, у ҳамиша чуқур эҳтиром билан кишининг кўз олдига келади. Негаки, у инсонларнинг тақдирига жавобгар. Кимки севинса, шодликдан ўтакаси ёрилгудек, қайғурса, силкитилган тутдай бадани зирқирайди. Бу табаррук инсон ҳали тили чучук, тетапоя болани она бургутдек бағрига босиб, ўқишга ўргатган биринчи муаллим.

Муаллим ҳақида қадимги юнон файласуфларидан тортиб, энди қўлига қалам тутган ҳаваскоргача қанчадан-қанча илиқ гаплар айтмаган улуғламаган. Дарҳақиқат, кимки ҳақ йўлида ранж чекиб, сенга бир ҳарф ўқитса, унинг хизматини хазина бериб адо қилолмайсан.

Менинг бир-икки оғиз сўзим: деҳқоннинг заҳ кулбасига инқилоб нури кирган ўша қутлуғ, табаррук кунлардан бери муаллимлик қилаётган, маорифимиз дарғаларидан не-не кишиларни илмга етаклаган сарбонлардан бири — республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Ҳабибулла Ёқубов ҳақида.

Ҳабибулла Ёқубовнинг ёши 70 да. Анкетасидаги «касби» деган сўроққа оддийгина қилиб эллик йилдан бери «муаллим» деб жавоб ёзиб келади. У эллик йилдан бери дорвоздай, поезд ҳайдовчидай бир йўлдан юради. Унинг йўли: уй-мактаб мактаб-уй.

Оқсоқол! Ҳар кимга ҳам бу ном насиб бўлавермайди. Бу номга, халқнинг ҳурматига сазовор бўлиш учун булоқ сувидек покиза, шудрнинг томчисидай тоза, машаққатли лекин шарафли йўлни босиб ўтган доно, заҳматкаш кишигина эга бўлади. Ҳабибулла Ёқубов ана шундайларнинг бири. Устоз ҳикоя қилади:

...У пайтларда доска деган гап йўқ эди. Патнуснинг орқасига бўр билан ёзардик. Кечалари лампамойи камайиб қолишидан қўрқиб, пилигини дам-бадам пасайтириб қўйишга тўғри келарди. Деразаси ўрнига қоғоз ёпиштирилган, совуққина бир уйда таҳсил кўрилларди. Деҳқон боласининг кетмонда қабарган қадоқ қўли қалам ушлашга келмасди. Талабаларимнинг ёши ҳам ўзимдан катта эди.

Давр оғир эди. Мамлакатнинг ўз дарди ўзига етарди. Юпунлик, касал, уруш. Сиз тасаввур қилинг-а, ҳатто Москвадаги Третьяков галереясини иситиш масаласи Халқ Комиссарлар Советининг мажлисида муҳокамага қўйилган-да кўмир топиб Туркистондаги оддийгина қишлоқ мактабини иситишга йўл бўлсин! Ички душманлар билан курашишга кетаётган аскарларни олиб бораётган поездларнинг ҳам ёқилғиси бўлиб-бўлмай, йўлларда тўхтаб қоларди. Пахта мойи ёқиб юргизиларди. Аҳвол шундай экан, талабалар ўз мактабларини дала-даштдан шох-шабба олиб келиб гулхан ёқиб иситарди.

Ҳозир у Туркистондаги 4-ўзбек мактабида ўқитувчилик қилган йилларини эслаяпти. Ўша кезлар ёш республикамиз ўқитувчиларга муҳтож эди. Ўша кезлар у кунига эллик грамм қора нон еб дарс берарди. Биринчилар қаторида маърифатимизга йўл очишда актив қатнашди. Ёши йигирмалар атрофида эди ўшанда...

Ҳабибулла ота сўзида давом этди:

— Бир куни қизиқ бўлди. Дарсни тугатиб чиқсам бир баджаҳл одам рўпарадаги араванинг гупчагига чўнқайиб ўтириб олибди. Белбоғидан пичоқнинг қини осилиб турарди. Мени кўриб хом олма еган боладай афтини буриштирди-да қаддини ғоздек кериб, лапанглаб олдимга келди. Қамчининг учи билан иягимни кўтарди-да:

— Йиғиштир жийда-халтангни. Бўмаса жонинг дўзаҳда бўлади,— деди.

— Нега?—сўрадим мен ташвишланиб.

— Ислом болаларини йўлдан оздиряпсан. Болалар Муҳаммадни, каломиллони унутяпти. Ҳамма нарсанинг эстар-пахтасини ағдариб ташламоқчимисан! Ҳукуматинг еримчи олди. Розимасман. Аммо имонимни, диними ололмайди, — деб сержун кўкрагига мушт билан гурсиллатиб урди.

Гапнинг мағзига энди тушундим. Бу шу ерлик муштумзўрлардан бири эди. Ўғлининг гарданига уриб-уриб уйига олиб кетди. Қайтиб кўринмади. Ҳар куни бир жанжал эди.

Оқсоқолнинг кўзларида учқун йилт этгандек бўлди. Оқ сариқ юзи ёришди. Назаримда у ўша сермашаққат кунларидан миннатдор эди.

У бу мактабда 1917 йилдан 1920 йилгача муаллимлик қилди. Ўзи нимани билса, ҳаммасини ўргатди. Илмини ошириши керак эди. У Тошкентга йўл олди.

Чучмўма ҳам қалдирғоч ҳам баҳор бошланишидан дарак беради. Маорифчиларимизнинг биринчи қалдирғочлари қаторида 1920 йилдан 1925 йилгача ўқишини давом эттирди. Не-не машаққатларни бошидан кечирмади. Ҳали маорифимиз соҳасида камчиликлар, қийинчиликлар кўп эди, албатта. У ўқишни тугатганда 1925 йилнинг май ойлари эди. Ўзбек халқининг отахони, республикамизнинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоев уларни табриклаб, оталаридай оқ йўл тилаганини ҳали-ҳали эслайди.

1925 йилдан кейин САКУда (Ўрта Осиё Коммунистлар университети) совет, партия мактабларида, бошланғич, ўрта мактабларда ўқитувчи бўлиб ишлади. Бу йиллари у мамлакатимизнинг асосий олтин фонди ҳисобланган қанчадан-қанча кадрларни тарбиялади. 1934 йилдан 1942 йилгача кечки партия мактабларида дарс берди. 1942 йилдан 1957 йилгача Ўзбекистон Маориф министрлигида инспектор-методист бўлиб ишлади.

Инсониятнинг ашаддий душмани фашистлар Ватанимизга ваҳшиёна ҳужум қилганда у ҳам курашга отланди.

Партия ва ҳукумат унинг камтарин меҳнатини тақдирлади. 1946 йилда республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, деган юксак унвонга сазовор бўлди. Медаль билан мукофотланди. Бир неча бор Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланди. Партия уни қаерга юбормасин, 1932 йиллари Қорабек овулидаги колхоз тузилишигами, Амударё канали очилишигами, мактабга муаллимликками — ҳамма ерда ўзини кўрсатди. Ҳурматга сазовор бўлди.

Ҳозир республика аҳамиятидаги пенсия олмоқда. Етмиш қовун пишиғини кўрган бу камтарин ажойиб инсон ҳали ҳам тиниб-тинчимайди. Жамоат ишларига актив қатнашади. Ўзи яшаётган маҳалла комитетининг жамоатчи раиси. Унинг ўғил ва қизлари, набиралари ҳам изидан бормоқда. Султон яхшигина врач. Жўра — геология-минералогия фанлари кандидати. Икром — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Табиий газ ишлаб чиқариш институтида илмий ходим. Малик — Москвадаги Кибернетика институтининг аспиранти. Зумрад—Тошкент Давлат университетининг студенткаси. Шавкат — Алоқа институтининг биринчи курсида. Келинлари ҳам олий маълумотли. Бу хонадонда оқшомлари бўлсангиз, улар она бургут атрофидаги тоғ бургутчаларидай Ҳабибулла Ёқубовни ўраб олишади. Ишлари, изланишлари ҳақида ҳикоя қилишади.

Бу хонадон Шарққа машъал бўлган республикамиздаги миллионлаб хонадонларнинг бири. Бир томчи сувда қуёш акс этгандай инқилобнинг 50 йиллик даврида халқимизнинг турмуши, маданияти қай даражага етганини шу хонадон мисолида ҳам кўриш мумкин, албатта. Мен Ҳабибулла Ёқубов билан хайрлашарканман, у бир рақамни келтирди.

— Киши ҳар куни йигирма минг, бир йилда етти миллион қадам босади. Етмишга кирган одам эса беш юз миллион марта одим ташлаб Ердан Ойгача бўлган масофани босиб ўтади.

Қизиқ, ибратли, ҳақиқий рақам бу!

Дарҳақиқат, улуғ инқилобнинг эллик йили бадалида кишиларимиз ҳам, мамлакатимиз ҳам Ердан Ойгача бўлган масофани босиб ўтди.

Анвар ЭШОНОВ.

Бухородаги профессионал-техника ўқув юртини кадрлар ўчоғи дейишади. Ўқув юрти барпо этилгандан буён уни 15 мингга яқин механизаторлар, электромонтёрлар, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилувчи слесарлар, механик-ҳайдовчилар битириб чиқди. Суратда: ўқув юртининг талабаларидан Нор Ғофурова ва Муҳтарам Агилова ўртоқлар амалий машғулот пайтида.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЁШ КИМЁГАРЛАР КЕЧАСИ

Қўнғироқларнинг жиринглаши бирзумга тўхтаган, коридорда гуруҳлашиб юрган болалар ҳам уйларига тарқалишган. Мактаб биносини сукунат қоплаган. Фақат кенг ва ёруғ залгина одамлар билан гавжум. Юқори синф ўқувчилари, ота-оналар, ўқитувчилар — ҳамма-ҳамманинг бутун эътибори саҳнага қаратилган. Улар 9-синф ўқувчиларидан Латипова ва Абдуллаеваларнинг «Кислота билан хат ёзиш» деган темадаги тажрибаларини диққат билан кузатмоқдалар. Мана, тажриба муваффақиятли ўтди. Ўтирганлар уларни қарсаклар билан олқишладилар.

Ёш кимёгарлар тўгарагининг раҳбари, химия ўқитувчиси А. Қодиров навбатдаги доклад — «Химия ва атеизм» ҳақида 10-синф ўқувчиси Аҳмедовага сўз бергач, галдаги тажрибага тайёргарлик олдидан ўқувчиларга кўрсатмалар беришга киришди.

Юқоридагилар Тошкентдаги 28-Ленин номли ўрта мактабда ўтказилган «Ёш кимёгарлар кечаси»дан бир шингил, холос.

Мактабимизда фаннинг турли соҳаларига бағишланган бундай кечалар мунтазам равишда ўтказилиб турилади, — дейди яқиндагина шаҳар Советига депутат қилиб сайланган мактаб директори Васила Хўжаева. — Энди навбат мактабимизнинг кекса ўқитувчиси Тўйчи Тошмуҳамедовга. Бу тажрибали педагог «Қушлар байрами»ни ўтказиш учун ўз ўқувчилари билан биргаликда қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

А. МАЪЗУМОВ.

ТОҒ САЙРИ

ОВЧИ ҲИКОЯСИ

Тоғ одамлари жуда меҳмондўст ва саxий бўлишади. Меҳмон келдими, бас, қўлдан-қўлга ўтади. Ҳар ким топганини дастурхонга ёяди: биров ош дамлайди, биров қўй сўяди, биров қимиз, яна биров сут-қатиқ билан сийлайди.

Ростини айтсам, гап буларда ҳам эмас. Кишиларнинг ажойиб қалбида!

Ёзда тоғ сайрига чиқдим. Ишкент қишлоғида бир ўқитувчи дўстим бор. Яккабоғдан машинага ўтириб кетдим. Тоғ йўлларидан машина базўр ўрмалайди.

Дўстим мени қучоқ очиб кутиб олди. Бир зумда ҳовли меҳмонлару мезбонларга тўлиб кетди. Гўё тўй бўлаётгандай.

Меҳмонларга боғ тўридан жой қилишди. Боғда мевалар ғарқ пишган, новдаларда салкам чойнакдай келадиган анорлар офтобга юз тутиб қип-қизариб етилмоқда, олма ва ўрик пишган, пушталарда қовун-тарвузлар бири-бирига кифт тегизиб думалашиб ётибди. Тепада бир ариқ зилол сув тегирмонга шаррос қуйилмоқда. Салқин шабада юзни сийпалаб ўтади.

Сой қирғоғида икки-уч киши тандир қуряпти. Нима учун дейсизми? Тоғликларнинг ажойиб одати бор. Меҳмон келганда, дарров қўй сўйиб, уни бутунича тандирга осишади. Тандир анча шох-шаббалари билан қаттиқ қиздирилиб, оғзи бекитилади. Шу ҳолича узоғи билан бир ярим соат туради. Хил-хил бўлиб пишган қўй гўшти тандирдан олиниб, дастурхонга тортилади. Тандир кабоб деганлари шу-да!

Зиёфат устида Ғулом ака (тандир кабобнинг устаси) билан суҳбатлашиб қолдик.

Биз ўтирган жойдан бутун қишлоқ кафт устида тургандек яққол кўринади. Баландда харсанглар белидан ўсиб чиққан арчалар қишлоқ жамолини тағин ҳам очиб турибди. Тандир кабобидан тановул қилиб бўлгач, ям-яшил арчазор ичра сайр қилгим келди.

Менинг руҳимда нималар кечганини Ғулом ака сезди шекилли, гап қотди:

— Ҳа, тоққа чиққингиз келяптими, дейман?!

— Қанийди. Сиз тоғда кўп юрганга ўхшайсиз?

—Э, укам, нимасини сўрайсиз. Ҳаётимнинг ўттиз икки йилини овчиликка бағишладим. Бу ерларнинг ҳар бир тоши, ҳар бир гўёси, ҳар бир сўқмоғи менга беш бармоқдай таниш. Ҳатто суғур отаман деб тоғда тунлари қолиб кетган пайтларим ҳам бўлган.

У тоштовоқдаги қўй гўштига қараб, гап қотди:

— Мана шу жонворга бўри ҳамла қилган экан. Сал бўлмаса думбасини пaққос суғуриб олаёзибди. Хабар топиб қолдим. Ов милтиғимнинг қўндоғи билан бўрининг калласига туширган эдим, гарангсиб йиқилди. Шартта отиб ташладим...

Ғулом ака Зиёев асли шу ерлик. Ёши эллик бешга кирган бўлса-да, қирчиллама йигитлардан қолишмайди. Ўзи айтгандай, ҳаётининг ярмидан кўпроғини овчилик билан ўтказган. Ҳисор тоғи этагидаги Зармас, Тошқўрғон, Эшакмайдон, Самоқ каби қишлоқлар унга ёшлигидан таниш. Чунки шу ерларда ов қилиб роса тоғ ошган, дараларни кезган. Қанчадан-қанча айиқ, бўри ва бошқа йиртқичлар билан олишган. Эндиликда у шу қишлоқдаги саккиз йиллик мактабда директорнинг хўжалик ишлари бўйича ўринбосари.

— Суғур деганингиз қанақа ҳайвон?

— Сизга қандай тушунтирсам экан. Думи узун, териси сарғишроқ. Тоғдаги ўт-ўланлар, ўзидан кичик ҳайвонларни еб кун кечиради.

Бирдан унинг авзойи ўзгарди.

— Бир куни аслаҳа ва озиқ-овқатни ғамлаб, уч кунлик овга чиқдим. Кўп ўлжалар отиб олдим. Охирги куни фақат суғур овладим, — дея ҳикоясини бошлади у. — Тоғ камарида пистирмада турибман. Бир вақт қор устидан у ёқ бу ёққа аланглаганча, аста-секин иккита суғур кела бошлади. Яқинлашгач, тепкини босдим. Иккови ҳам ағанаб тушди. Шундай қилиб охирги кунда ҳам уч-тўртта суғур ва битта кийикни қўлга туширдим.

— Айиқни отиб олиш анча қийиндир?

Ғулом ака бир воқеани гапириб берди. Уруш йиллари эди. Тошқўрғон қишлоғи яқинидаги тоғда ов қилиб юрардим. Шунда тўсатдан айиққа дуч келиб қолдим. Орадаги масофа беш юз метрлар чамаси эди. Айиқ узоқдан мени кўрса-да, кўрмасликка солиб (у жуда айёр бўлади), мен томон келаверди. Дарҳол харсангтошлар орасига ўзимни олдим. У яқинлашган сари тез юрабошлади. Шу пайт мен ҳам қараб турмасдан мўлжални олиб, милтиқ тепкисини босдим. Хайрият, ўқ бориб корнига қадалди. Яраланган айиқ бир силкиниб, оғзидан сўлакайини оқизганича, йўлини ўзгартирди. Орқасидан боравердим. Яхшиям шундай қилган эканман, жабрланган айиқ дарадан кетаётган экан. Тоғ орасидан кичкина сўқмоқ ўтарди. Бундан қўшни қишлоқ одамлари бизнинг овулга қатнарди. Яраланган ваҳший тўппа-тўғри ўша ердан кетаётган эди. Буни қарангки, сўқмоқдан бир аёл икки боласи билан келаётган экан. Мен айиқнинг олдини кесиб чиқиб, икки-уч ўқ билан уни батамом қулатмасам, нораста гўдаклар-у, аёлнинг тирик қолиши гумон эди. Бундай воқеаларнинг кўпига дуч келганман.

Ғулом ака менда ҳам овчиликка меҳр уйғотиб қўйди.

А. ҲАСАНОВ.

«ЗАРУР ИШ»

(ҲАЖВИЯ)

Нусрат Ҳошимович активдан кечга яқин қайтди. Келса, идорада ҳеч ким йўқ, учала хона ҳам бўм-бўш. Фақат қабулхонада уборщица Роҳила хола жилмайиб ўтирибди. Нусрат Ҳошимович олдин ҳайрон бўлди, ахир иш вақти тугашига ҳали қарийб қирқ минутча бор. Ходимлар қани? Нусрат Ҳошимовичнинг жаҳли чиқиб кетди. У Роҳила холага юзланди:

— Қани булар?

— Кетишди, айланай,— деди Роҳила хола жилмайиб.

— Қаёққа кетишди?

— Билмадим, айланай.

— Нега тиржаясиз, борадиган жойларини айтиб кетишмадими? — Нусрат Ҳошимовичнинг борган сари хуноби ошарди.

— Йўқ айланай. Зарур иш билан кетяпмиз, деб кетишди.

— Қандай зарур иш бўлиши мумкин?

— Билмадим, айланай.

— Сиз нима қилиб ўтирибсиз?

— Нусрат ака келгунларича ўтириб туринг,— деб мени атайлабдан қолдириб кетишди. Ундан кейин, битта-яримтаси телефон қилиб қолса «Ҳамма мажлисда» деб қўйинг дейишди.

Нусрат Ҳошимовичнинг энсаси қотди:

— Шунақа денг? Бу ўтакетган масъулиятсизлик, бебошлик, интизомсизлик! Еттита ходимдан биттаси ҳам қолмаса-я? Шошмай туришсин ҳали, эртага уларнинг боплаб таъзирини бериб қўяман. Ишдан вақтли қочишни кўрсатиб қўяман мен уларга!

Роҳила хола бу дўқлардан пинагини ҳам бузмади, чўнтагини титкилаб бамайлихотир гапирди:

— Нусрат акам келиб қолсалар, бериб қўйинг деб сизга битта нарса ташлаб кетишди. Ҳаҳ, қаёққа қўйибман?

— Э, нарса ташлаб кетмай ўлишсин. Биророртаси лаганбардорлик қилмоқчи бўлгандир-да. Қайси бири ташлаб кетди?— сабрсизланиб сўради Нусрат Ҳошимович.

— Нимайди... Шу пайтда исмини ҳам унутиб қўйдим. Биттаси бор-ку... Ўзи ипакдеккина, нуқул илжайиб гаплашади.

— Мен билан уларнинг ҳаммаси илжайиб гаплашади. Хўп, топақолинг тезроқ, кўрайлик нима бериб кетишган экан?

— Мана, айланай, топдим, — Роҳила хола билет узатди унга.

— Ие, билет-ку. Оддий билет. — Нусрат Ҳошимович иягини қашиди, чеҳраси ёришди. — Ҳа, тушунарли. Оббо қурмағурларей. Хўш... Ҳалигидек, демак ишлар шунақа... Хўш,.. Ҳозир соат неча?

— Бешдан йигирма беш минут ўтди, айланай.

— Ҳа, бешдан йигирма беш минут ўтибди.— Нусрат Ҳошимович яна иягини қашиди.— Демак, ҳали ўттиз беш минут вақт бор. Машина тайёр. Бемалол улгуриш мумкин. Хўш, менга қаранг, Роҳила хола, сиз бўлмаса яна бир пас ўтириб туринг, олтипаргача! Мен зарур иш билан бир жойга кетяпман. Агар битта-яримтаси телефон қилиб қолса...

— Мажлис бўляпти деб қўяман,— жилмайди Роҳила хола.

— Э, фолбин бўб кетинг-ей, Роҳила хола. Хўп, бўлмасам мен борақолай,— типирчилаб қолди Нусрат Ҳошимович.

— Бораколинг айланай, бораколинг. Тағин кечга қолиб ўтирманг.

— Лаббай?

— Ишқилиб, овора бўлиб борганларингга яраша «Пахтакор» ютсин-да, айланай.

— Нималар деб валдираяпсиз?! — Жўрттага кўзини олайтирди бошлиқ.

— Вой, айланай, мендан хавотир олманг, мен ўзимизнинг одамларданман. Футболга муккасидан тушган ишқибозман. Ҳа, мендан асло шубҳаланманг.

Нусрат Ҳошимович олдинига анграйиб турди, кейин ўзини тутолмай пиқиллаб кулиб юборди.

— Айланай, сиздан битта илтимос бор эди,— ёлборган оҳангда гапирди Роҳила хола,— кабинетингиздаги телевизордан бугунги ўйинни томоша қилишга рухсат этсангиз.

Нусрат Ҳошимович ҳамон ўзини кулгидан тўхтатолмас эди.

— Э, хўп, рухсат, Роҳила хола, яшанг-ге! Аммо келишиб олайлик. Бировга «чурқ» этиб оғиз очиш йўқ, бўптими?

Роҳила хола чапаничасига қўлини кўксига қўйиб, қасам ичди:

— Бўпти, айланай, бировга оғиз очган — номард!..

Фарҳод МУСАЖОНОВ.

Планетамизда

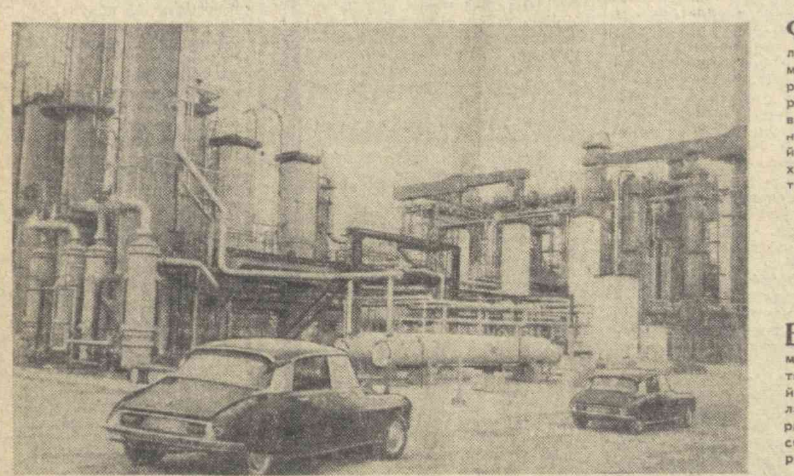

Франция. Фейзендаги «Рон-Альп» нефтни қайта ишлаш заводи миллий нефть химиясининг асосий корхоналаридан биридир. (Чапдаги сурат). Бу ерда Совет Иттифоқи ва Жазоирдан сотиб олинган нефть фойдаланилади. 1968 йилда завод қайта ишлаган хом ашёнинг ҳажми 6 миллион тоннага етади.

В. Соболев фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

Бельгия. Европадаги бу кичиккина давлатда чет мамлакатлар билан савдо-сотиқ яхши ривожланган. Ҳар йили бу ерда кўплаб ярмаркалар, аукционлар ўтказиб турилади. Унгдаги суратда: Брюсселдаги савдо марказини кўриб турибсиз.

Аджерпресс—ТАСС фотоси.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА СОВЕТ ИТТИФОҚИДАН ОЛИНГАН ЧИГИТ ЭКИЛМОҚДА

Денов ва Бухоро пахта заводлари Яман Араб Республикасига «138-Ф» навли чигит юборди. Бу йил баҳорда Яман Араб Республикасининг далаларида Ўзбекистондан олинган, толаси ўрта узунликда бўлган «С-450-555» нави ҳам биринчи марта синаб кўрилади.

Совет Иттифоқидан олинган ғўза навларини ҳозир тўрт қитъа — Осиё, Африка, Европа ва Жанубий Америка далаларида учратиш мумкин.

(ЎзТАГ).

ҲАР ТЎҒРИДА

ФИЛАТКА ПАРИЖГА БОРАДИ

ФИЛАТОВНИНГ шогирдлари — биринчи класс «ҳайдовчилар». Рига шаҳар давлат автоинспекцияси ходимлари Филатка лақабли мотоцикл ҳайдовчи айиққа ана шундай баҳо беришади. Айиқ кўча қоидасига қатъий риоя қилган ҳолда Латвия пойтахтининг энг серқатнов кўчаларидан мотоцикл ҳайдаб ўтади.

У француз режиссери Пьер Мигно суратга олаётганда ҳам яна мақтовга сазовор бўлди. Француз миллий телевизион компаниясидаги ўз ҳамкасблари билан бирга Мигно совет цирки ҳақида 20 минутлик фильм тайёрламоқда. Яқинда ригалик цирк артистларидан катта бир группаси Францияга гастролга жўнайдилар. Пьер Мигно фильми эса Франция телеэкранлари орқали ана шу гастроль тўғрисида томошабинларни хабардор қилади. Ригада суратга олинган ленталарда Москвадаги цирк ва эстрада санъати билим юрти ҳаётини акс эттирувчи айрим кадрлар бор. Киевда эса киноленталарга парижликларга яхши таниш «қуёшли масхарабоз» — Олег Поповнинг чиқишлари суратга туширилган.

ШИШАДАГИ ХАТ

НАФИС қоғозга иероглифлар билан ёзилган ва сув ўтказмайдиган қоғозга ўралиб, шиша ичига маҳкамланган хат Хоккайдо қирғоқларидан то Сахалин қирғоқларига етиб келгунча узоқ йўл босиб ўтди. Денгиз тўлқинлари «шиша конверт»ни Ильинский посёлкаси яқинига чиқариб ташлади. Бу ғалати хатни ёшлар газетаси «Молодая гвардия»га юборишди.

«Кимки топиб, мана шу сатрларни ўқиса, — дейилади хатда, — унга илтимос билан мурожаат қиламан: Келинг, бир-биримизга хат ёзишайлик, дўстлашайлик. Мен — ўрта мактабнинг биринчи синф ўқувчисиман (бизнинг мактабларнинг тахминан 7-8 синфлари). Исмим Наруми Кумико. Турар жойим: Хоккайдо, Румойгун, Обирамура, Азаонисика Хидэури.

Агар хат бирор мактаб ўқувчисининг қўлига тушмаса, бошқа биров топса, мактабга, мен билан хат ёзишиб туришни истаган ўқувчига олиб бориб беришини сўрайман».

Япон қизининг хати Сахалиндаги мактабларнинг бирига берилди...

БЎРИ ЁРДАМ БЕРДИ

УРАЛ тоғларининг Қозоғистондаги давомидан геологлар асбестнинг катта манбаини бир ярим йил қидирдилар. Бир куни геологлар экспедицияси юриш учун қийин бўлган тоғ йўли орқали Бугетсойга чиқиб кетаётган эди. Геолог Геннадий Бурд йўлга яқин жойда теварагги оқиш ранг билан ўралган ўпирилган жойга тикилиб қолди. Ўпирилган жой бўри ини экан. Оқ ҳошия эса аъло сифатли асбестлиги аниқланди.

Текширишлар шуни кўрсатдики, худди шу районда миқдори жиҳатидан Уралда учинчи ўринни эгаллайдиган асбест манбаи бор экан. Ёзда Бугетсой конини синчиклаб текшириш бошланади.

(АПН).

Редактор ўринбосари
Х. ЕДГОРОВ.

ЎҒРИ СЕНАТОР

ВАШИНГТОН, 15 март. (ТАСС). Американинг нуфузли сенаторларидан бири, Америка прогрессив кучларига қарши «салб юриши»нинг раҳбари Томас Додд (Коннектиют штатидан, демократ) инсофсизлик қилиб жуда кўп пул ўғирлаганлиги тўла равишда фош қилинди.

Американинг таниқли обзорчиси Дрю Пирсон уни фош қилиб ёзган мақола босиб чиққанидан кейин ўтган йил махсус тузилган ахлоқ комиссияси сенатор Додд ўзининг сиёсий кампаниясини ўтказиш учун сайловчилардан тўпланган пулларни қандай қилиб йўқ қилиб юборганлигини ва унинг Ғарбий Германия манфаатларини ифодаловчи сиёсий арбоб Жулиус Клейн билан бўлган алоқаларини текширишга киришди. Кейинги вақтларгача Додд шу айбларнинг ҳаммасини бўйнига олмай рад қила берди ва мен жуда покман, заррача гуноҳим йўқ, деб қасам ичаверди.

Бироқ, ўтган куни рад қилиб бўлмайдиган далилларга жавоб қайтаролмай, сенатор Додд 1961 йилдан 1965 йилга қадар бўлган давр ичида ўзи сиёсий кампаниялар ўтказиш учун тўпланган 400 минг доллар пулнинг катта қисмини ўзлаштириб, ўз шахсий манфаатлари учун фойдаланганлигига иқрор бўлди.

Додд фақат ўз сайловчиларинигина эмас, шу билан бирга сенатни ҳам лақиллатиб келган. У, сенатга керакли ишларни бажараман деб, етти марта саёҳатга чиқиш учун сенат кассасидан пуллар олган, ваҳолонки, бу саёҳатлар учун керакли пулларни сенаторга илгари бир неча хусусий ташкилотлар ҳам бериб қўйган. Сенатор «Интернэшнл Лейтекс корпорейшн» идорасининг раиси А. Спэнелга сизни бирор мамлакатга Америка элчиси қилишга ёрдам бераман, деб ваъда бериб, унинг 10 минг доллар пулини ўмарган.

Сенатнинг ички хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи кичик комиссиясига раис ўринбосари бўлган Додд Америкадаги студент ва ёшлар ташкилотлари «қўпорувчилик ишларини» олиб борадилар, деган баҳона билан шу ташкилотларни кўп марталаб терғаш ҳамда давлат муассасалари хизматчиларининг содиқлигини текшириш ишларини ўтказишга ташаббусчилик ва «раҳбарлик» қилган.

Додд фирибгарликларини текшириш давом этмоқда. Конгресс аъзолари ва сенаторлар киши билмас ишлар билан шуғулланиб келаётганликларини кўрсатувчи янгидан-янги фактлар очилмоқда.

Колумбияда репрессиялар

БОГОТА, 15 март. (ТАСС). Тўла бўлмаган маълумотларга кўра, кейинги кунларда Колумбия маъмурларининг буйруғига биноан 300 киши қамоққа олинди. Улар орасида Колумбия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Хильберто Виэъйра ва Компартиянинг бошқа раҳбарлари бор. Уларнинг кўпчилиги ҳарбий трибунал судига берилади.

Мамлакатда «информациялар устидан назорат» ўрнатилди. Ички ишлар министрлиги намойишлар ўтказишни таъқиқлаш тўғрисида фармойиш берди.

ДЎСТЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Бундан уч йил муқаддам, 1964 йил 21 мартда Москвада имзоланган ҳужжат Совет Иттифоқи ва Яман Араб Республикаси халқи ўртасида дўстлик муносабатларини мустаҳкамлашнинг энг муҳим омилларидан бири бўлиб қолди. Яман Республикаси президенти Абдулла Ассалол бошчилигида Яман ҳукумат делегацияси Совет Иттифоқида бўлган вақтида имзоланган дўстлик тўғрисидаги шартнома, иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар ёш давлатнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлашда ҳам, шунингдек реакцион монархия режимидан турмушнинг ҳамма соҳаларида мерос бўлиб қолган чуқур қолоқликни бартараф қилишда ҳам яман халқига катта мадад берди.

Шуни ҳисобга олмоқ керакки, ўша вақтда республика режими Яманда вужудга келганига бир йилдан сал кўпроқ вақт ўтган эди. Америка империалистлари, Англия мустамлакачилари, Саудия Арабистони ва Иордания реакцияси революцияни бўғиб ташлаш умидидан ҳали қайтмаган эдилар, иқтисодий блокада, пора бериб сотиб олиш, тўғридан-тўғри ҳарбий тазйиқ ўтказиш йўли билан яманликларни Арабистон ярим оролидаги мазлум халқларга ўрнак бўлиб қоладиган озод давлат барпо қилиш фикридан воз кечишга мажбур этамиз, деб умид қилмоқда эдилар.

Ташқи реакциянинг ҳам, ички реакциянинг ҳам ёш республикага қилаётган ҳамлалари ўтган уч йил ичида анча заифлашиб қолди. У, мамлакат ичидаги подшоҳпараст реакцион кучларни ҳарбий мағлубиятга учратибгина қолмасдан шу билан бирга мамлакат экономикасини ҳам анча мустаҳкамлаб олди, маориф, соғлиқни сақлаш, ижтимоий ҳаёт соҳасида олға томон катта қадам қўйди. АҚШ, Англия империалистлари эрксевар яман халқига қарши ёлланиб курашаётган кучларни сотиб олиш учун сарфлаган олтинлари ҳам реакцияга ёрдам бермади.

Совет давлатининг беғараз ёрдами ёш республиканинг муваффақиятлар қозонишига кўп жиҳатдан негиз бўлди. Икки мамлакат ўртасида имзоланган битимларга асосан юзлаб совет мутахассислари Яманга бориб, ёш республика гражданлари билан бирга давлатни ривожлантириш учун энг зарур объектларни қуришга киришдилар.

Совет Иттифоқи Яманнинг асосий шаҳарлари бўлган Сано, Тоиз, Худайда шаҳарларида учта ўрта мактаб қуриб, яман халқига шу йил февраль ойида туҳфа қилди. Бу ажойиб мактаб бинолари мамлакат учун миллий зиёлиларни тарбиялаб етиштирадиган марказлар бўлиб қолади, маориф ва маданият марказлари бўлиб қолади. Худайдадаги мактаб фақат ўқувчиларнинггина эмас, балки шаҳар аҳолисининг ҳам эътиборини тортмоқда. Мактабнинг синфларида, лабораторияларида, устахоналарида, спорт залида эрталабдан то кечгача одам аримаётир.

Ўтган йил март ойида Худайда — Тоиз автомобиль йўли қурила бошланди. Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилаётган бу йўл Худайда портини мамлакатнинг асосий шаҳарлари билан туташтирибгина қолмасдан шу билан бирга мамлакатнинг қишлоқ хўжалик районларидан бири бўлган ва 400 минг кишига яқин аҳоли яшаб турган Тиҳамони тағин ҳам тез ривожлантиришни таъминлайдиган асосий омил ҳам бўлиб қолади. Ҳозирги вақтда бу йўл қурилишида яманликлардан уч мингдан кўпроқ киши доимий иш ҳақи олиб ишлаб турибди. Кейинроқ бориб, яманлик ишчилар икки баравар кўпайтирилади.

Бу йўл қурилаётганлиги туфайли бир қанча ёрдамчи корхоналар барпо қилинади. Йўл қурилиб бўлганидан кейин, улар мустақил корхоналар бўлиб ишлай беради ва халқ хўжалиги учун маҳсулот ишлаб чиқаришни давом эттиради. Масалан, ҳозир темир-бетон буюмлар ишлаб чиқарувчи завод йилига 120 минг кубометр шағал тайёрлаб берадиган завод ишлаб турибди. Механизаторлар тайёрлайдиган мактаб, техникани ремонт қилиб берадиган устахоналар ва бошқа объектлар вужудга келтирилди. Булар келажакда ҳам мамлакатга жуда катта ёрдам бериши турган гап. Механизаторлар мактаби шу дамгача яманлик ёшлардан 300 га яқин кишини пайвандчи, арматурачи, бетончи ва бошқа мутахассислар қилиб тайёрлаб берди.

Яман Араб Республикаси ҳукумати қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришга, айниқса пахта етиштириш проблемасига катта эътибор бермоқда. Бу соҳада ҳам Совет Иттифоқи қардошларча ёрдам қўлини берди. Ҳозирги вақтда совет мутахассислари тажриба-ишлаб чиқариш участкасида қизғин иш олиб бормоқдалар. Айни вақтда яманлик мутахассислар ҳам тайёрланмоқда. Пахта етиштириш учун жуда яхши шарт-шароити бўлган бу мамлакатда пахтачилик хўжаликларини вужудга келтириш учун шу тариқа замин тайёрланмоқда.

Совет Иттифоқининг техника ёрдами билан шу йилнинг биринчи ярмида Худайда яқинида балиқчилик саноати комплексини қуриш, Бажилда эса цемент заводини қуриш ишлари бошланади.

Яманликлар Совет Иттифоқининг ёрдами ва дўстлигига юксак баҳо бермоқдалар. Улар совет кишиларини ўзларининг энг яхши дўстлари, ўзларининг қардошлари деб билмоқдалар. Буни Яман Араб Республикаси ҳукуматининг расмий вакиллари ҳам очиқ айтмоқда.

Шу йил январь ойида 100 мингдан кўпроқ киши иштироки билан ўтказилган митингда республика президенти Абдулла Ассалол совет мутахассисларининг Яманда қилаётган ишларидан ўзининг ғоят мамнун бўлганлигини айтди. «Совет Иттифоқининг ёрдами, деди у, ёш Яман давлати учун энг катта аҳамиятга эга эканлигини очиқ айтмоқдамиз. Совет Иттифоқи Яман Араб Республикасининг содиқ, самимий дўстидир».

А. ПИСЬМЕННИЙ.
(ТАСС).
Худайда.

ЁДГОРЛИК САҚЛАБ ҚОЛИНАДИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Клеркенуэлл Грин кўчасидаги «Маркснинг ёдгорлик кутубхонаси»ни сақлаб қолиш учун олиб борилган курашда енгиб чиқилди. Бу ерда асримизнинг бошида В. И. Ленин «Искра» газетасини таҳрир қилган эди.

Катта Лондон кенгашининг бинони алоҳида тарихий аҳамиятга эга бўлганлиги учун давлат муҳофазасига олиш тўғрисида берган фармойишини уй-жой қурилиши министрлиги бугун тасдиқлади.

Муҳим тарихий ёдгорлик — «Маркснинг ёдгорлик кутубхонаси» фақат В. И. Ленин номи ва «Искра» газетаси билангина эмас, шу билан бирга Англия ишчилар ҳаракатининг ривожланиши: деҳқонларнинг исёнлари, радикалларнинг парламент ислоҳотлари ўтказиш учун кураши, чартистлар ҳаракати, инглиз социал-демократларининг дастлабки нашрлари билан ҳам алоқадордир.

Катта Лондон кенгаши бир вақтлар уйни давлат муҳофазасига олишни зарур деб топган бўлса-да, Лондон атрофидаги Ислингтон маъмурлари бутун кварталини қайта қуриш борасида уни бузиб юбормоқчи бўлган эдилар. Эндиликда план ўзгартирилади. Бу ишда кутубхонанинг директори, атоқли жамоат арбоби Эндрью Ротштейн ва Совет Иттифоқи билан маданий алоқалар жамиятининг хизмати оз эмас.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ НЬЮ-ЙОРК. Американик икки йигит АҚШнинг Вьетнамдаги урушига норозилик билдириб, ўзларининг ҳарбий учет карточкаларини кўпчилик олдида ёндириб ташлади.

Шу икки йигит бу иши учун судга берилади.

✦ ВАШИНГТОН. Жанубий Корея бош министри Тен Ир Квон АҚШга расмий визит билан келди. У, дарҳол президент Жонсон билан музокара бошлаб юборди. Вьетнамдаги урушда ҳар иккала мамлакат сарфлаётган куч ва ғайратни координациялаш масаласи шу музокаранинг диққат марказида турибди.

Жанубий Корея шу дамгача Жанубий Вьетнамга ўзининг 45 минг солдатини юборди ва Тень Ир Квон Вашингтонга йўлга чиқиш олдидан гапириб, Жанубий Корея ҳукумати Жанубий Вьетнамга яна қўшимча қўшинлар юборишга тайёр, деди.

✦ ФРАНКФУРТ-МАЙН. Ғарбий Германияда Германия Федератив Республикасида 1956 йилда тақиқлаб қўйилган Германия Компартиясини легаллаштириш мақсадини ўз олдига қўйган ташаббускор комитет тузилди.

✦ НЬЮ-ЙОРК. Сенатор Роберт Кеннеди Норман университети студентларининг йиғилишида нутқ сўзлаб, Вьетнам проблемаси устида сулҳ музокаралари бошланишига кўмаклашмоқ учун АҚШ ҳукумати Шимолий Вьетнамни бомбардимон қилишни тўхтатиши керак, деб яна бир марта айтди.

✦ ГАВАНА. Чилининг Лота шаҳридаги «Уолькура» ёғочсозлик корхонаси ишчилари ўз оилалари билан бирга вилоят маркази бўлган Комоепьон шаҳри томон кўп километрли юришга отланганлар. Улар, деб хабар беради Пренса Латина агентлигининг мухбири Сантьягодан, январь ойидан буён тўланмай келаётган иш ҳақининг берилишини талаб қилмоқдалар.

✦ КАНБЕРРА. Квинсленд штатида ва Янги Жанубий Уэльс штатининг шимолий қисмида Австралияда юз берган тропик циклон натижасида тўрт кеча-кундуздан бери тинмай жала ёғмоқда. Ўнлаб шаҳарлар, юзлаб аҳоли яшайдиган пунктлар ва фермалар авжига чиққан табиий офат туфайли бир-биридан ажралиб қолди. Кўпгина жойларда электр энергия берилмай қўйилди, телеграф ва телефон алоқаси бузилди, аэропортлар ёпиб қўйилди. Мактабларда машғулотлар тўхтатилди. Дарёлар тошиб кетиб темир йўллар ва автомобиль йўлларини сув босди. (ТАСС).

ДЕМОКРАТИК ҲАРАКАТ ҚАТНАШЧИЛАРИ ҚАМОҚДАН БЎШАТИЛДИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистондаги Ғарбий Бенгалия штатининг ҳукумати, деб хабар беради «Пэтриот» газетаси, озиқ-овқат таъминотини яхшилаш кампаниясида ва бошқа демократик ҳаракатларда қатнашишда айбланган кишиларга қарши қўзғатилган барча суд-лов ишларини тўхтатишга қарор қилди.

Ғарбий Бенгалия штатининг ҳукумати турмага вақтинча қамаб қўйиш тўғрисидаги қонун асосида қамоққа олинган кишиларнинг ҳаммасини қамоқдан бўшатиб юбориш тўғрисида ҳам фармойиш берди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25—Концерт, 9.30—Рақс куйлари, 10.10—Д. Зокиров. «Ҳамза» симфоник увертюраси, 11.10—Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтлари ва лабораторияларида, 12.15 — Спорт, 12.30 — қўшиқлар, 12.50 — «Хайрли иш» (рус.), 13.30 — Эстрада вокаль ансамбллари, 16.10 — «Озодлик сактаси» балетидан куйлар, 17.00—Концерт (радио эшитувчиларнинг талабига мувофиқ), 18.10—Эстрада пьесалари, 18.30—Симфоник асарлар, 19.20—Социалистик мамлакатлар куйлари, 20.00—«Ажойиб иш оқибати» (рус.), 20.10 — Прага радиосининг дирижёр В. Сметачик ижодига бағишланган эшиттириши, 20.45 — «Мамлакатни индустрлаштиришнинг ленинча сиёсати» (суҳбат), 21.20—Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 22.00—Дунё воқеалари, 22.10—Опералардан парчалар, 22.40—«Совет адабиётининг катта байрами» (суҳбат), 23.20 — Концерт (дала меҳнаткашларининг талабига мувофиқ).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00—Телевизион янгиликлар, 18.15 — Қўғирчоқ фильм (болалар учун), 18.35 — Музикали календарь, 19.25—Дўстлар ва йиллар (бадиий фильм).

20.35 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 20.40 — Телевизион янгиликлар, 20.55 — Ер ва эл, 21.25 — Сирдарёликлар юбилей вахтасида, 21.45 — Санъат усталари (Ўзбекистон халқ артисти Қудрат Хўжаев).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Қаҳрамон пионерлар (мактаб ўқувчилари учун).

18.30—Чизма геометрия (сиртдан таълим олаётган студентлар учун рус тилида ўқув эшиттиришлар программаси).

19.35 — Телевизион янгиликлар.

19.45 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 17/III да Борис Годунов, 18/III да Спартак.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/III да Вероналик икки йигит, 18/III да Қирол Лир.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—17/III да Равшан ва Зулхумор, 18/III да Гули сиёҳ.

КИНО

Асов киргоқда — «МОСКВА», «МИР», НАВОИЙ номли, «СПУТНИК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11 ярим ва кеч 8 да).

Тепамиздаги осмон — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» «ФЕСТИВАЛЬ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9-15 минутда).

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

1967 йил январь ойидан бошлаб катта форматда 16 бетли янги ҳафталик газета «Литературная газета» чиқмоқда.

Газетада шоир ва прозаикларнинг янги асарлари, халқаро аҳвол масалалари, мунозара ва муҳокамалар, ўткир фельетонлар, адабий пародиялар, ўткир эпиграммалар, кулгили ҳикоялар кенг ўрин олган.

«Литературная газета»ни ўқинг.

Газетанинг бир сони — 15 тийин.

Бир ойга обуна баҳоси — 65 тийин.

«СОЮЗПЕЧАТЬ БОШҚАРМАСИ».

ПАРТИЯ ЖУРНАЛЛАРИГА ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Марказий:

Агитатор,

Вопросы истории КПСС,

Коммунист,

Молодой коммунист,

Партийная жизнь,

Политическое самообразование,

Проблемы мира и социализма:

Республика журналлари:

Коммунист Узбекистана,

Партия турмуши,

Партийная жизнь,

Ўзбекистон агитатори,

Ўзбекистон коммунисти.

«СОЮЗПЕЧАТЬ БОШҚАРМАСИ»

1-«ТАШТРАНССПЕЦСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ 3-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

секретарь-машинистка, геодезистлар, қурилиш усталари, слесарь-сантехниклар, йўл ишчилари, электр пайвандчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Шастри кўчаси, 1-уй, кадрлар бўлими, телефон Е-6-15-26.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

18 мартда

Икки бўлимдан иборат

ЧЕТ ЭЛ КЛАССИК МУЗИКАСИ

1-бўлим

И. Бах—Иккинчи сюита си минор,

И. Брамс — Оркестр билан фортепьяно учун 1-концерт.

2-бўлим

И. Гайдн — Литаврлар билан симфония Ми—бемоль мажор.

Ижрочилар:

Ўзбек Давлат филармониясининг симфоник оркестри

Дирижёр — Зоҳид Ҳақназаров.

Солист — Тошкент Давлат консерваториясининг доценти Анатолий Генкельман.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ «УЗСЕЛЬХОЗТЕХНИКА» БИРЛАШМАСИГА

аппарат ва Тошкент область районларига бориб ишлаш учун

бош бухгалтер, старший бухгалтер, бухгалтер-ревизор

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, А. Тўқаев кўчаси, 2-уй, 4-қават, 65-хона.

СССР Алоқа министрлиги ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА АЛОҚА ИНСТИТУТИ

1967-1968 ўқув йилининг I курсига

(сиртқи бўлим)

автомат электр алоқаси, кўпканалли электр алоқаси, радиоалоқа ва радиоэшиттириш ихтисослари бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аризалар 20 апрелдан 25 августгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 15 майдан 10 августгача.

Институтга «СССР олий ўқув юртларига қабул қилиш» қонуни бўйича қабул қилинади.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилади: Тошкент шаҳар-87, Энгельс кўчаси, 108-уй, қабул комиссияси. Телефон Б-8-05-50.

11-ШАҲАР ПРОФЕССИОНАЛЬ-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

ҳисобчи-кассир, ишлаб чиқариш нормаловчиси, бухгалтер, техник маълумотли ишлаб чиқариш таълими усталари (электриклар)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурная кўча, 8-уй (7,9,11,14,15-трамвайлар, 3,6,18,23,54-автобусларнинг «Тўқимачилик комбинати» остановкаси).

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — 836545. Редактор ўринбосарлари — 837914, 839323. Масъул секретарь — 834455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 837283. Партия турмуши—833469, 837221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — 831216. Коммунистик тарбия — 831455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 834780. Совет қурилиши — 833258. Қишлоқ хўжалиги—837604. Адабиёт ва санъат — 832036, 837221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 834-51. Маҳаллий ахборот — 832347. Оммавий ишлар ва хатлар — 838679, 833553. Иллюстрация — 834524. Стенографистка — 837343. Корректура — 837162. Эълонлар — 838142. Коммутатор — 830249, 830250, 830251, 830252, 830253, 830254, 830255, 830256, 830257, 830258.

№ А — 64. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64543. Р. 05212.